Seinäjoella, maanantaisin

Yksityisnumeron hinta 1:—

JUPPE
JUTTELEE VIHTORISTA JA IIVARISTA SIVULLA 3

LAKEUDEN SANA

Hotelli Seinäjoki
Suositellaan!

Numero 4

Kansanliikkeen äänenkannattaja

21. XI. 1932

Salahankkeita

"laillisuuspiirien" taholla

„Iskuosastot" suojeluskuntiin. Maastapoljettava 20,000 miestä tarpeen vaatiessa.

Kuten lukijamme muistanevat, oli aikoinaan, jo ennen Mäntsälän tapahtumia eräissä oikeisto- ja varsinkin lapualaislehdissä erinäisiä tietoja siitä, että vasemmistotaholla puuhattaisiin jonkinlaista rautarintamaa Lapuan Liikkeen "vallankaappauspyrkimyksiä" vastaan. Näihin huhuihin antoivat parasta maaperää tunnetun "Hiekkalan paimenkirjeen" selvittelyt, joista sittemmin onkin tullut yhtä ja toista päivänvaloon jopa oikeusistuntojen välityksellä. Sopinee tässä yhteydessä mainita, että eräs lapualaislehti sai sakkoakin, kun uskalsi vihjata, että vasemmistotaholla todella olisi hankkeita salaisen kaartin perustamiseksi. Sittemmin ei asiasta ole julkisuudessa kuulunut paljoa, mutta nyt tuntuu puuha jälleen olevan käynnissä.

Meille ilmoitetaan näet, että m.m. Keski-Pohjanmaalla on viime aikoina ollut käynnissä "laillisuusmiesten" salaneuvotteluja. Niinpä esim. Kannuksen pitäjässä on kokouksen siitä käynyt pitämässä eräs kokkolalaisen maalaisl. Keski-Pohjanmaa nimisen lehden toimittaja, joka on tunnettu lapualaisvihaaja. Tämä "kansanvaltalaista-savaltalainen" neuvonpito tapahtui lukittujen ovien takana sikäl. osuusmeijerissä. Toimittaja oli puhunut siinä, että kun nyt pian on edessä lapualaisten "uusi tuleminen", on laillisuusmiesten oltava varuillaan ja sitä varten perustettava ympäri maata omat joukkonsa. Tarkoituksena on, kun "hetki lyö", polkea maasta 20,000 miestä koko maassa yhteensä, niistä yksin 3,000 Keski-Pohjanmaalla. Tiedoitustoiminnan täytyy olla hyvin järjestettyä ja salaista. Näiden kaartien kärkijoukkoina toimisivat "laillisuusmiesten" kaikkiin suojeluskuntiin soluttamat iskuosastot, joiden tehtävänä on aluksi pitää silmällä epäluotettavaa sk.-päällystöä, jollaista puhujan mukaan m.m. Keski-Pohjanmaan ylempi upseeriaines on, ja kun se kerran on epäluotettavaa, ei sen komennuksiin tarvitse alistua. Puhuja oli mainitussa tilaisuudessa kosketellut vielä m.m. kenraali Mannerheimin äskeistä Saksanmatkaa taattujen vasemmistoreseptien mukaisesti.

Mainittu toimittaja-taloudenhoitaja on muuten itse ollut aikoinaan suojeluskuntamiehenä tunnettu, sillä hän on kuulunut Keski-Pohjanmaan sk-piirin piiriesikuntaan, vaikka viime vuosikokouksessa tulikin sieltä syrjäytetyksi, jonka jälkeeen hänen toimestaan paikallisessa maalaisl.-lehdessä aikoinaan näkyi kirjoitussarja sk-järjestön "puhdistamiseksi". Ketä muita hänen tässä salaisessa kokouksessa lausumiensa hankkeiden takana on, sitä eivät uutisen tiedottajamme, joita on useitakin, ole saaneet selville, koska mainittu tilaisuus oli sangen tarkasti salattu, niin että siihen oli kutsuttu vain laillisuusmiesten "valioväkeä".

Mielestämme on tässä kysymys, joka pitäisi kiireesti viranomaisten toimesta tutkia. Eihän sitä näet tiedä, vaikka kysymys olisi laillisuusmiesten "vallankaappauksesta" tai ainakin "kapinasta" sitä hetkeä varten, jolloin lapualaiset mahd. joskus sattuvat vaalilipuilla saamaan hyvän apajan ja jonkunverran vaikutusvaltaakin maan asioihin. Eiköhän sisäministeri von Born olisi hyvä ja kiinnittäisi huomiota tällaisiin salaisiin kokouksiin.

Mikko

puhui eilen — nuorisoseurassa

"DIKTATUURI JA KANSANVALTA" AIHEENA

Eilen oli tri Mikko Erich Kantlaxin nuorisoseuran kutsusta saapunut Munsalaan esitelmöimään. Nuorisoseuran talolle oli klo 13, jolloin esitelmätilaisuus alkoi, saapunut väkeä erittäin runsaasti ja oli sinne komennettu järjestyksen pitämistä varten viranomaisia Uudestakaarlepyystä ja Munsalan kirkonkylästä. Tri Erich piti kaksi esitelmää aiheina "Pan-Eurooppa-ajatus" ja "Diktatuuri ja kansanvalta". Tilaisuus sujui häiriöittä. Kun esitelmöitsijä poistui talolta, lauloivat ulkona kokoontuneet miehet "Kytösavun aukeilla mailla . . .".

Vihellys

Tri Erich ajoi Munsalasta autolla Kovjoen asemalle jolloin hänellä oli 4—5 miestä saattajina Munsalasta. Asemalle tultua saapui juuri junakin ja Mikon siihen noustessa vihelsi asemalla oleva väkijoukko hänelle, johon hänen saattajansa puolestaan huusivat jotain "veljeydestä ja tasa-arvoisuudesta". Junan lähdettyä saattajat palasivat Munsalaan.

Piilossa

Iltajunan sivuuttaessa Seinäjoen kävi useita uteliaita makuuvaunussa katsomassa, olisiko Mikko siellä, hän kun oli tilannut paikat 13—14. Miestä ei kuitenkaan näkynyt, mutta juuri ennen kuin juna lähti edelleen, vietiin asemaravintolasta kaljaa vaunuun, ja sen otti vastaan itse Mikko pistäen päänsä esiin osastosta 9—10, jossa näkyi olevan myöskin hänen saattueeseensa kuuluneita salapoliiseja. Eräitten lapuanmiesten puolesta lausuttiin jäähyväisiksi jonkinlainen lievänpuoleinen "kohteliaisuus".

Huikea kavallus

Düsseldorf, 20. 11. STT. Täällä on pidätetty Deutsche-Baltische Bank Gesellschaftin täkäläisen haarakonttorin johtaja toht. Schäfer suuriin kavalluksiin epäiltynä. Suoritetuissa tutkimuksissa on ilmennyt, että tri S. onkin kavaltanut pankilta kokonaista 5 miljoonaa markkaa.

Matti Malkamäki

marxilaisvastaisesta taistelusta:

Tämä on uskon pyhä sota

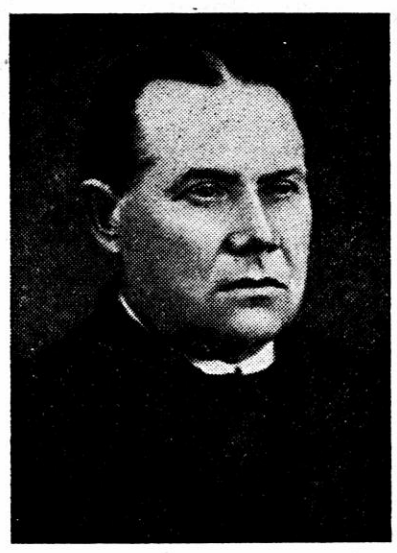

Näinä päivinä varmaan kaikki isänmaataan oikein rakastavat kansalaiset, vanhat ja nuoret, säätyyn y.m. katsomatta, ovat jännittyneinä odottaneet Turun hovioikeuden päätöstä Mäntsälänjutussa. Saadaksemme tilaisuuden vielä ennen päätöksen julkaisemista valaista asiaa, mikäli se koskee L. L:ää, sen vakavien kristillismielisten johtomiesten kannalta, pyysimme maanv. Matti Malkamäkeä lausumaan meille siitä jotain ja hän pyysi kauttamme lukijoillemme lausua seuraavaa:

— Me olemme lähteneet taisteluun omantuntomme vakaumuksesta sitä kauheata jumalanpilkkaa, kaikkea pyhän rienausta, uskonnon halveksimista ja jumalankielteistä kiihoitusta kuin myös sitä häpeällistä puoluejuonittelua vastaan, jota maassamme jo vuosikymmeniä on harjoitettu, erikoisesti marxilaissosialistisissa piireissä. Jo ennen vapaussotaa ja jatkuvasti sen jälkeen se on ollut niin julkista ja törkeän rikollista, että monin paikoin toisin ajattelevien turvallisuus on ollut uhattuna.

— Kun tällaista olotilaa jatkui vuodesta vuoteen, huomautettiin siitä hallitusvaltaa m.m. lähetystöjen kautta, pyytäen, että se alkaisi kaikin käytettävissä olevin keinoin poistaa sitä mätää, joka vie maan perikatoa kohti. Kaikista pyynnöistä huolimatta saivat marxilaiskommunistit istua maan eduskunnassa, hallituksessa, puolustus- ja lakivaliokunnissa, kunnanvaltuustoissa ja yleensä kaikissa johtoelimissä. Se merkitsi sitä, että isänmaanpetturit saivat mielensä mukaan vaikuttaa asioihin meidän viheliäisen ja rikkinäisen porvaristomme parlamenttilehmäkauppain välittäjinä. Oli selvä, että tällaista maan asiain hoitoa vastaan täytyi rehellisen kansan nousta.

— Lapuan Liikkeen kautta saatiinkin olotilaan aluksi pientä korjausta. Mutta sitä varten tehdyt uudet lait käännettiin sitten isänmaallista kansaa vastaan. Marxilaiset saivat tästä uutta vettä myllyynsä, ja viimein mentiinkin niin pitkälle, että marxilainen kiihoittaja hankittiin poliisikomennuskun-

Jatkuu siv. 6.

HITLER

SAANEE TEHTÄVÄKSEEN HALLITUKSEN MUODOSTAMISEN.

Keskusta mukaan?

Berlini, 20. 11. STT. Alkavan viikon odotetaan yleensä muodostuvan erittäin mielenkiintoiseksi ja merkitseväksi. Hallituksen muodostamista koskevien neuvottelujen suhteen noudatetaan asianomaisella taholla edelleen mitä suurinta vaiteliaisuutta. Kuitenkin näyttää siltä kuin olisivat toiveet sellaisen kansallisen kokoomushallituksen aikaansaamiseksi, johon valtakunnanpresidentti pyrkii, parantuneet lauantai-iltana. Ei ole mahdotonta, että neuvottelut kansallissosialistien ja keskustan välillä tulevat käyntiin jo sunnuntain kuluessa. Poliittisissa piireissä huhuttiin lauantai-iltana, että Hitler jo lähipäivinä saisi tehtäväkseen hallituksen muodostamisen. Wilhelmstrassella ei vielä ole otettu kantaa näihin huhuihin nähden. Sen katsotaan viittaavan siihen, että siellä halutaan ensin odottaa, miten molempien puoluejohtajien väliset neuvottelut tulevat sujumaan. Keskustan äänenkannattaja Germania kirjoittaa sunnuntain numerossaan: "Valtakunnanpresidentin vakava tahto saavuttaa positiivinen ratkaisu on kaiken epäilyksen yläpuolella. Keskusta tulee kaikin voimin myötävaikuttamaan tämän kansallisen tehtävän ratkaisemiseksi".

Huhu

Valtioneläke — Walleniukselle

Eilisessä Suomen Sosialidemokraatissa oli suurin otsakkein uutinen, jossa kerrottiin, että valtioneuvosto olisi periaatteessa päättänyt, että kenraalimajuri Walleniukselle annetaan valtioneläke. Tämän johdosta on STT:llä tilaisuus ilmoittaa, että valtioneuvosto ei lainkaan ole määritellyt kantaansa tässä asiassa eikä tehnyt siis myöskään mitään periaatteellistakaan päätöstä.

Rintamamiehet

Etelä-Pohjanmaan piiri perustettiin eilen

Eilisillaksi oli Seinäjoelle Seurahuoneelle kutsuttu edustajia maakuntamme rintamamiesyhdistyksistä keskustelemaan piiriliiton perustamisesta. Kokouskutsua oli noudattanut 11 pitäjän osastot. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin johtaja R. Juurinen Seinäjoelta ja sihteeriksi tait. Jalmari Salo Laihialta. Rintamamies-lehden päätoimittaja Lauri E. Yrjölä alusti piirin perustamiskysymyksen ja yksimielisesti päätettiinkin perustaa Vapaussodan Rintamamiesliiton Etelä-Pohjanmaan piiri, jolle valittiin myös väliaikainen toimikunta hoitamaan asiaa edelleen.

Tähän toimikuntaan valittiin maanv. Heikki Peurala Lapualta, opett. Ilmari Kivinen Kauhavalta, arkkit. Artturi Ortela Vaasasta, pankinj. Viljo Knaapi Isokyröstä, opett. Esa Harju Kuortaneelta, mv. Iisakki Nikkola Ilmajoelta, opett. Matti Porkkala Kauhajoelta, mv. Jussi Tala Jalasjärveltä, asianajaja Artturi Kästämä Seinäjoelta ja joht. Reijo Juurinen Seinäjoelta, viimemainittu kokoonkutsujana. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin junamies A. Jokilehto ja kaupp. S. Nygren Seinäjoelta.

Voimistelu

E.-P. piirin mieskohtaiset mestaruudet ratkaistiin eilen Seinäjoella.

VAASAN HAKALA VOITTI YLEIS- jA SEINÄJOEN LEMPONEN NUORTEN MESTARUUDEN.

E.-P. piirin kuluvan vuoden mieskohtaiset telinevoimistelumestaruuskilpailut järjestettiin nyt Seinäjoen Urheilijain toimesta Yhteistalossa eilen. Kilpailut onnistuivat hyvin. Järjestelypuolessa ei ollut erikoisempaa muistuttamista lukuunottamatta sitä, että alku myöhästyi 20 min. Ilahduttavana seikkana erikoisesti mainittakoon, että Seinäjoella on niinkin paljon voimistelun hienouksia ymmärtävää yleisöä. Olihan sali noin suurin piirtein täynnä. Ja täytyy sanoa, että katsojilla ei ollut katumista, sillä täyden rahan edestä saatiin nähdä komeita liikkeitä, ja seinäjokelaisille sattui mieluisa yllätyskin, kun Lemponen ainoana paikallisena osanottajana voitti nuorten sarjan mestaruuden.

Osanotossa piirimme mestaruuskisoihin on sen sijaan paljonkin sanottavaa. Elleivät vaasalaiset olisi niin mieslukuisina saapuneet, niin ei totisesti koko asiasta voisi puhua mitään. Ainoa toinen seura, joka järjestävää lukuunottamatta oli edustettuna, oli Lapuan Virkiä. Eikö todella Ilmajoella, Kauhavalla ja Kauhajoella ja miksei muissakin pitäjissä ole enää ollenkaan voimisteluharrastusta vai missä on vika? Kiitosta ei sovi antaa tässä suhteessa seinäjokelaisillekaan. Yksi mies vain omalla paikkakunnalla pidetyissä kilpailuissa!

Vaasan Hakala voitti tasaisuutensa perusteella. Hän on pitkälle kehittynyt mies, mutta hermot eivät taida olla parhainta sorttia. Salmi on lupaava, voimakas ja tekee liikkeet puhtaasti. Panun pistetili näytti myöskin hyvin tasaiselta. Lapuan Karvonen, joka viime vuonna voitti mestaruuden, ei ollut nyt oikein kunnossa. Hän epäonnistui usean kerran ja erikoisesti rekillä pakollisessa liikkeessä.

Nuorten sarja oli mieslukuisempi. Lemposella on mahdollisuudet eh-

Jatkuu siv. 6.

Attentaatti

Herriotia vastaan.

Parisi, 20. 11. STT. Ilmoitetaan, että sunnuntaiaamuna klo 5 aikaan keksittiin Angersin lähellä attentaattiyritys sitä junaa vastaan, jolla Herriot matkusti Nantesiin. Tiellä oli yritetty särkeä kiskot. Juna kuitenkin pysähtyi ajoissa, joten mitään onnettomuuta ei tapahtunut. Juna vain myöhästyi 50 min.

Nyrkkeily

Tallinna, 20. 11. STT. HAK:n ja Sport Klubin välinen seuraottelu nyrkkeilyssä suoritettiin tänään ja päättyi se tasan 4—4 kuten lauantai-iltanakin.

Viljankeruu

Näinä aikoina on maassa alotettu isänmaallisen kansanliikkeen puolesta viljankeruu ja myöskin rahankeruu, johon viimemainittuun on ollut pyydettävä lupa valtioneuvostolta. Myöntämällä rahankeruuluvan, on hallitusvaltakin siis tullut myöntäneeksi kansanliikkeen olemassaolo-oikeuden ainakin moraalisesti ja mikseikäs juriidisestikin, vaikka liike ei olekaan rekisteröity järjestö.

Rahan saanti nykyoloissa ei ole helppoa. Toivottavaa kuitenkin on, että kansanliikkeen kannattajat, kukin mahdollisuuksiensa mukaan, merkitsevät avustuksensa liikkeen hyväksi, jolla on tyhjät kassat. Ja nämä rahaeräthän eivät itse asiassa olekaan mitään avustusropoja. Ne ovat paremminkin jäsenmaksuja yhteiseen järjestöön. Mikään järjestötoiminta, rekisteröimätön vielä vähemmin, ei mene eteenpäin ilman jäsentensä rahallista kannatusta. Tässä suhteessa meillä porvareilla on aina ollut heikko puoli, kun sensijaan punaiset ainekset uhraavat joka vuosi huomattavia summia jokapäiväisestä leivästään yhteisen asiansa eteen.

Maalaisväestölle tahdomme erikoisesti painostaa nyt alotettua viljankeräystä. Sen onnistumiselle emme katso olevan mitään esteitä. Kansan käsi on ennenkin ollut karttuisa, kun sopivaa aihetta on ilmaantunut, ja kun viime kesänä saatiin kohtalaisen hyvä sato, luulisi nyt viljalaarien aukeavan kansanliikkeenkin hyväksi, vaikka raha-avustus ei laajemmalti onnistuisikaan. Etelä-Pohjanmaalla on ikävänä yhteensattumana juuri alkanut viljankeräys E.-P. Maanviljelysseuran hyväksi, laatuaan sekin ensimäinen, mutta katsomme, millään tavalla sitä syrjäyttämättä, olevan syytä huomauttaa kansanliikkeen kannattajille, että eivät sen takia pienentäisi niitä viljaeriä, mitkä kansanliikkeelle ovat ajatelleet antaa. Sillä meillä on kaikesta päättäen edessä ajat, jolloin tarvitaan uhrauksia.

Tässä yhteydessä emme malta olla kajoamatta siihen valheelliseen, vääristelevään kirjoitteluun, jota sos. dem. puolueen lehdet ja varsinkin heidän pää-äänenkannattajansa, meidän viljankeräyspuuhamme johdosta ovat viime viikolla harjoittaneet. Suomen Sosialidemokraatti kirjoitti m.m. t. k. 15 p:nä pääartikkelin, jossa se usuttaa viranomaisia kansanliikkeen kimppuun sen takia, että tämä keräys muka olisi laiton ja sen tarkoitusperät hämärät. Niinikään lehti laskee liikkeelle valheellisen tiedon, että Etelä-Pohjanmaalla olisi viljankeräys suunniteltu — Lakeuden Sanan hyväksi! Näin röyhkeään valheeseen lehti sai aiheen siitä, että lehdissä kerrottiin E.-P. piiritoimikunnan kokouksessaan päättäneen panna viljankeräyksen alkuun ja samassa kokouksessa hyväksyneen Lakeuden Sanan yhdeksi liikkeen äänenkannattajaksi. Tuollaista johtopäätöstä ei tietysti olisi tullut mieleen kellekään muulle kuin Sasu Punasen valheiden maaperästä voimansa imeväille "laillisuuslehdelle". Tämänkin vaiheen samoinkuin siinä olevan viranomaisten usuttamisen voisi jättää ilman huomiota, ellei se olisi loistava esimerkki sosialistiemme menettelytavoista. Olkoon sekin omiaan antamaan isänmaalliselle kansalle ajatuksenaihetta ja kasvattamaan tietoisuutta toimintamme tärkeydestä lähitulevina aikoina. Rikolliselle marxilaispuolueelle ei näytä enää mikään olevan

Jatkoa siv. 5.

LEIKKAUS TEHTÄVÄ!

YHTEISKUNNALLINEN JA TALOUDELLINEN PROBLEEMI

I.

Viime aikoina on julkinen keskustelu "laillisten" ja "laittomien" välillä liikkunut etupäässä puhtaassa politiikassa, yhteiskuntarakennuksen yliskamarissa, ministerituolien ympärillä. Kuitenkin on elämä melskannut kipeimpänä sen alla, yhteiskunta- ja talouselämässä, jossa kaikki olemassa olevat epäkohdat ulottuvat kansalaisten laihtuneeseen kukkaroon ja leivänsyrjään. Siellä on olemassa epäkohtia, joihin jokaisen isänmaallisen kansalaisen on määriteltävä kantansa, — ellei ennen, niin ainakin ensi eduskuntavaaleissa. Ja tahdomme heti etukäteen sanoa, että nämä asiat ovat tuhannen kertaa tärkeämpiä kuin puolueet "vaatimuksineen" ja korkeine koneistoineen. Sytytyslangat eivät enää ole puoluekansloissa, vaan kansan mieliin patoutuneessa hädässä. Meidän on kyettävä itsenäisenä kansana kansalliseen ajatteluun ja sen mukaisesti löydettävä ne viitat, joiden väliin Suomen tulevaisuus on nyt rakennettava.

Me emme tahdo kieltää sitä, etteikö jokainen meistä takavuosina olisi elänyt enemmän tai vähemmän yli varojensa. Mutta päätä vei eduskunta. Sieltä tuli pykäliksi hiottuja ja äänestettyjä teorian kappaleita kuin turkin hihasta. Ja on aivan varmaa, että suurin syy pula-ajan raskauteen on ollut juuri tässä epäpätevyyden ja aatteiden riemukulussa. Nyt tuntee kansa sen luissaan ja ytimissään. Siksi on hosumalla suoritettu lainlaadinta, jonka elävä elämä on jo moneen kertaan murskannut, ehdottomasti korjattava ja vapautettava edes tulevat sukupolvet sen kiroihin tukehtumasta. Ennen pidettiin järjellisen kehityksen kannattajaa vanhoillisena ja taantumuksellisena. Nyt on näiden käsitteiden alta tässä mielessä pudonnut pohja pois.

Mehän näemme nyt ympärillämme meikäläisen "valtiososialismin" tulokset. Kunnat ovat hukkuvia laivoja, joiden velat ovat paisuneet niin, että veroruoska ja ulosottomiehen vasara viuhahtelevat yritteliäänkin ihmisen ovenraossa. Köyhäinhoitorasitukset ovat kaikkialla nousseet ja lain kirjaimella on niitä valtion valtakirjoin vielä lisätty. Kuntia on kaiken lisäksi pakotettu perustamaan laitoksia, joista ei koskaan tule olemaan mitään hyötyä. Ei olekaan ihme, jos varsinkin osa rajaseutujen kuntia on näissä olosuhteissa, tämän räävittömän "edistyksen" ajamana joutunut sellaiseen puristukseen, josta ne eivät näe enää muuta ulospääsymahdollisuutta kuin valtion armopalat. Meillä ei ole enää mahdollisuutta kaikkia tehtyjä erehdyksiä, puolueiden kilpajuoksun tuloksia, korjata, mutta oppivelvollisuus-, tapaturma-, köyhäinhoito- y.m. lakien sopivalla tarkistamisella saavutetaan kuitenkin se etu, että yleinen parantuminen tapahtuu kivuttomammin ja nopeammin kuin näissä olosuhteissa. Samalla saavat kaiken maailman haihattelijat, jotka meillä näissä asioissa ovat kukkoina tunkiolla heiluneet ja sivulla omia taskujansa paikanneet, viilennyttää päitänsä ja levätä. Pääasia on se, että nämä asiat isänmaallisen kansan tahdon mukaisesti korjataan ja lain auktoriteetti tätäkin tietä nostetaan kunniaansa. Ja tämä vaatimus on yhteiskuntaelämän tervehdyttämisen nimessä ajettava läpi, vaikka puoluejuonittelijat suuressa "tärkeydessään" sitä kynsin hampain vastustaisivat, niin kuin ne tietysti tekevätkin.

Tässä kunnallisen elämän kaaoksellisuudessa nähdään kappale sitä surkeutta, johon alituinen yhteiskunnan avun toitottaminen on käytännössä johtanut. Vanha eteläpohjalainen elämänohje: kukin eläköön ominsa, on unohdettu, ja lähimmäisrakkaus suljettu kylmän virastoluukun taakse. Huonot ja edesvastuuttomat ainekset ovat saaneet nauttia monia, lakipykälin määriteltyjä etuja ja mukavuuksia, joita kunnollisten, veroa maksavien kansalaisten on ollut pakko kustantaa. Ihme, että meillä vielä sentään on rehellistä yritteliäisyyttä, vaikka sitä on itsenäisyyden aikana näin sorrettu ja supistettu! Nyt on jo korkea aika asettaa työ ja yritteliäisyys kaikilla aloilla elämän perustaksi, jota se luonnostaan onkin. Sitä on valtion onnen ja menestyksen nimessä kaikin keinoin suojeltava, sillä jos se sortuu, niin kaikki sortuu. Tosin meillä on joukko pula-ajan haaksirikkoisia, joista valtava osa on varmasti sokean puoluepolitiikan juuriltaan heittämiä, joiden suhteen on noudatettava yhteiskunnan avun periaatetta. Mutta uusia ei ole järjettömällä yhteiskuntapolitiikalla enää synnytettävä. Meidän on päästävä siihen, että talonpoika jälleen elää ominsa ja että yhteiskunnan apu voidaan supistaa ainoastaan todellisiin onnettomuuksiin. Kommunistisella vaikutuksella, joka tuhoo luonnollisen elämän ja yrittämisen perustukset, ei saa olla mitään sijaa Suomen yhteiskuntapolitiikassa. Se myrkky, joka nykyisen yhteiskunnallisen lainsäädännön muodossa on tunkeutunut suomalaiseen yhteiskuntaan, on juurineen revittävä pois. Vain omiin aivoihinsa ja käsivarsiinsa luottaen kasvanut suku kykenee suuriin tehtäviin.

Käytännöllisesti puhuen on verotaakka saatava kaikkialla putoamaan ja julkisten yhdyskuntain menot pienenemään. Suomen kansalaisen on saatava jälleen tuntea se, että hän tekee työtä jalat oman pöydän alla. Tämä edellyttää nyt huseeraamisvuosien jälkeen suurta lainsäädännöllistä leikkausta. Muu ei auta. Yritteliäisyys on vapautettava pelastamaan ihmisiä, ja niitä onnettomia, joilla ei ole enää mitään yrittämisen, työnteon mahdollisuuksia, auttakoon vanha koeteltu lähimmäisrakkaus, eikä yhteiskunnan avun muodossa esille tunkeutuva, kuntia vararikon partaalle vievä virallinen kommunismi. Näin saadaan järjestys, arvovalta ja oikeudenmukaisuus yhteiskunnassa toteutetuksi. Tätä työtä varten on koko isänmaallisen kansan valmistauduttava. Tällä yhteiskuntapoliittisella linjalla on ankara taistelu edessämme. Sitä varten on sanottava selvä tunnus: hyödyttömät lait nurkkaan ja hyödyllisiä korjattava!

Seuraavassa kirjoituksessa on tarkoitus tuoda esille eräitä näkökohtia puhtaasti taloudellisista kysymyksistä.

Ajattelija.

JUMALAN KANSA VALVOMAAN

MACCABEREIN KIRJASSA PUHUTAAN SIITÄ SURULLISENKUULUISAKSI TULLEESTA KUNINGAS ANTIOCHUS EPIPHANEKSESTA, JOKA ON ESIKUVA KRISTUKSEN VIIMEISEN TULEMISEN EDELLÄ ILMAANTUVASTA ANTIKRISTUKSESTA (KOMMUNISTIT) SEKÄ HÄNEN HIRMUISUUDESTAAN JUURI ERIKOISEMMIN JUMALAA JA HÄNEN USKOVIAAN KOHTAAN. TÄMÄ ANTIOCHUS OLI ENSIKSIKIN ÄÄRETTÖMÄSTI VALLANHIMOINEN, JA KUN HÄN SOTI SEKÄ VOITTI VALTAKUNTIA ALLENSA, OLI HÄNELLÄ ENSI TEHTÄVÄNÄ SAADA KORKEIMMAN JUMALAN PALVELUS JA HÄNEEN USKALTAMINEN MUODOSSA MISSÄ TAHANSA PIAN POISJUURITETUKSI KAIKESTA KANSASTA. KUNINGAS ANTIOCHUKSEN KIRJALLISESTI KÄSKYLÄISTENSÄ KAUTTA KANSALLE ANTAMA JULISTUS SISÄLSI KUOLEMAN HAASTOLLA, "ETTÄ HEIDÄN PITI PAKANAIN JUMALANPALVELUKSEN OTTAMAN VASTAAN". JA POLTTOUHRIN JA RUOKAUHRIN JA SYNTIUHRIN PYHÄSSÄ ASIASSA, SABBATIN JA MUUT JUHLAPÄIVÄT MAAHAN LYÖMÄN, JA KÄSKI, ETTÄ PYHÄ JA SE PYHÄ KANSA PITI SAASTUTETTAMAN. JA KIELSI YMPÄRILEIKKAUKSEN POIS, JA KÄSKI KANSAN TOTUTETTAA KAIKKIIN KAUHISTUKSIIN, ETTÄ HEIDÄN PITI JUMALAN LAIN JA OIKEUDEN UNHOTTAMAN JA TOISET TAVAT OTTAMAN. JA KUKA IKÄNÄ EI OLLUT TÄSSÄ ASIASSA ANTIOCHUKSELLE KUULIAINEN, SE PITI SURMATTAMAN. MACCAB. 1: 46—48—51—52.

LISÄKSI KERROTAAN: "SILLOIN LUOPUI MONTA ISRAELIN KANSASTA HEIDÄN TYKÖNSÄ, MUTTA MATATHIAS JA HÄNEN POIKANSA PYSYIVÄT VAHVANA". MACCAB. 2: 16.

KUN ERÄS PAKANALLISEN KUNINKAAN KÄSKYLÄINEN NÄKI HURSKAAN MATATHIAKSEN LUJAN USKON JUMALAANSA, ALKOI HÄN KAIKEN KANSAN NÄHDEN PILKATA KORKEINTA JA KAIKKIVALTIASTA JUMALAA, MISTÄ MATATHIAS TULI NIIN TÄYTEEN TOTUUDEN KIIVAUTTA, ETTÄ HÄN SURMASI TUON JUMALAN PILKKAAJAN. JA MATATHIAS KOROTTI ÄÄNENSÄ KAIKEN KAUPUNGIN YLITSE SANOEN: "JOLLA ON KIIVAUS LAISTA JA TAHTOO PITÄÄ LIITON, HÄN KÄYKÖÖN MINUN KANSSANI KAUPUNGISTA ULOS".

YLLÄOLEVASTA KÄY SELVILLE MINKÄ KALTAINEN ANTIKRISTILLINEN HENKI SILLOIN ON OLLUT. MEIDÄN AIKANAMME NÄHDÄÄN MYÖSKIN, ETTEI SE OLE MISSÄÄN MUODOSSA VÄRIÄNSÄ EIKÄ TAPOJANSA MUUTTANUT.

TOTUUS, ELÄVÄ JUMALAN SANA, JOKA IJANKAIKKISESTI PYSYY, ILMOITTAA MEILLE SEN VAKAVAN TOSIASIAN, KUINKA SIELUN VIHOLLINEN SAATANA TÄMÄN MAAILMAN VIIMEISELLÄ AJALLA KOHOTTAA ANTIKRISTILLISEN MARXILAISLIPUN, JONKA ALLE SADAT MILJOONAT KOKOONTUVAT LAULAMAAN "EI MUUTA JOHTAJAA EI LUOJAA, KUIN KANSA KAIKKIVALTIAS". TÄMÄN JOUKON ETURIVISSÄ KULKEE JOHTOMIEHIÄ, JOILLA ON SELVÄT RESEPTIT TÄMÄN HEIDÄN MIELESTÄÄN TÄHÄN ASTI HUONOSTI HOIDETUN MAAILMAN YHTEISKUNTAJÄRJESTYKSEN KUMOAMISEKSI. KUN KANSAA SAADAAN PALJON YHTEISRINTAMAAN JA SEN MUKANA VOIMAA JA VALTAA, SILLOIN ON ENSI TEHTÄVÄNÄ SAADA USKONTO JA JUMALANPALVELUS, JOITA HE NIMITTÄVÄT "TAANTUMUKSEKSI", EHDOTTOMASTI HETI POISJUURITETUKSI YHTEISEN KANSAN KESKUUDESTA. PAPIT, "MUSTASIELUISET MUSTAKAAVUT", ON SAATAVA HETI VAIKENEMAAN, SILLÄ HEIDÄN SAARNANSA NE JUURI VANGITSEVAT SUURET TYÖLÄISLAUMAT "PORVARISTON IKIORJIKSI".

ME EMME OLLENKAAN EREHDY SANOESSAMME, ETTÄ GOGIN JA MAGOGIN ARMEIJAA KOOTAAN KUUMEISELLA KIIREELLÄ. KOKOAMISEEN KÄYTETÄÄN KAIKKI KEINOT, MITKÄ VAIN OVAT VÄHÄNKÄÄN LIHALLE JA VERELLE MIELUISAT, JA LISÄKSI VIELÄ ANKARA "PUOLUEKURI". SIELUN VIHOLLINEN ON KAVALA NEUVOISSAAN JA SEN VIETTELYS HIRMUISEN VÄKEVÄ. BARRIKAADIN TOISELLA PUOLELLA KANNATTAVAA APUAAN ANTAMASSA SAAMME AIKANAMME NÄHDÄ MONTA SELLAISTA, JOIDEN EMME KOSKAAN OLISI USKONEET SINNE MENEVÄN. KOMMUNISMIN VAARALLISUUTTA EIVÄT TUNNU HUOMAAVAN NEKÄÄN IHMISET, JOIDEN SEN TURMIOSTA PITÄISI MUITAKIN VAROITTAA.

MONET AIKANAMME TEKEVÄT AIVAN TURHAA TYÖTÄ, KUN KOETTAVAT SAADA TOTUUDEN JA VALHEEN SULAUTUMAAN YHTEEN, AJATTELEMATTA SITÄ, ETTÄ SE ON AINA OLLUT AIVAN MAHDOTONTA. "MIKÄ OSALLISUUS ON KRISTUKSELLA BELIAALIN KANSA TAI USKOVAISELLA USKOTTOMAN KANSA?" KIRJOITETTU ON: "EI KENKÄÄN VOI PALVELLA KAHTA HERRAA, TAIKKA HÄN TÄTÄ VIHAA JA TOISTA RAKASTAA". EI VOI SAMALLA PUOLUSTAA JUMALAN TOTUUTTA, JUMALAN SANAA JA KRISTITYITÄ IHMISIÄ, KUN ANTAA KANNATUSTA JA PUOLUSTUSTA SIIHEN JOUKKOON, JOSSA ANTIKRISTILLISEN HENGEN ELÄHYTTÄMÄT IHMISET OVAT MÄÄRÄÄVISSÄ ASEMISSA. ÄLKÄÄ EKSYKÖ, EI JUMALA ANNA ITSEÄNSÄ PILKATA, SILLÄ MITÄ IHMINEN KYLVÄÄ, SITÄ HÄN MYÖS NIITTÄÄ. KUN ERÄS RAKAS OPETTAJA KERRAN PUHUI SAMASTA ASIASTA, HÄN LAUSUI ERITTÄIN SATTUVASTI: "OIKEUDEN JA VÄÄRYYDEN VÄLIMATKA ON NIIN PITKÄ, ETTEI SIIHEN VOIDA SILTAA RAKENTAA".

ME TOIVOMME JA RUKOILEMME, ETTÄ JUMALA, RAKAS ISÄ, ANTAISI AINA TAIVAALLISTA VALKEUTTANSA LUNASTETUILLE IHMISILLE, ETTÄ HE VOISIVAT OPPIA TUNTEMAAN SAATANAN SYVYYTTÄ.

Vanhemman suunnan laestadiolainen.

Karhun käpälästä

Kyliä tämä maailma taitaa olla kiperä ja kapera kuin pukinsarvi, kuten viisaat kantaisämme joskus ovat kehaisseet.

Ja politiikan pinta on kalteva. Niinkuin arv. kansalainen muistaa, kirjoitettiin tässä lakeuden pasuunassa tuonnottain eräs pieni artikkeli itsensä kansallisen kokoomuspuolueen rakoilemisesta. Siinä suositeltiin "ilman puhdistamista" kokoomuksessa kautta linjan, koska alku jo oli hyvä, kun eräitä palatsivallankumouksia oli verettömästi saatu suoritetuksi joissakin lehdissä. Vasemmistolehdet ovat pitkin viime viikkoa omistaneet erikoista huomiota tälle suosituksellemme puistellen kuitenkin päitään. Ne arvelivat, ettei se kokoomus niin vaan lapualaisuuteen enää taivu ja yrittivät kuvin ja sanoin meidän pasuunastamme puhumalla tarjota kokoomukselle hellää seimeä siellä "kansanvallan" ja "laillisuuden" päätepisteessä.

Ja täytyy myöntää, että meilläkin oli perin harmaa käsitys tämän ilmanpuhdistuksen onnistumisesta, sillä meillä on nahoissamme ollut tuntumus siitä, että rantakarilaisella rapparivanhurskaudella on vielä tukeva jalansija puolueen pitopöydissä.

Mutta äläpäs.

Nyt on kokoomuksen keskusliitto pitänyt katselmuksensa ja katso: ihme on tapahtunut! Suosittelemamme ilmanpuhdistus on ainakin siellä saanut vastaanoton. Kokous antoi julkilausuman, jossa puolue velvoitetaan seisomaan isänmaallisen kansanliikkeen päämäärien takana. Ja se on jo paljon ja rohkiasti tehty. Eipä ihme, että rantakarilaisuusseheyttelemisen eräät napamiehet katsoivat parhaaksi jättää paikkansa keskusliitossa, johon nyt lisävalittiin eräitä Uuden Suomen uuden suunnan kannattajia.

Siinä vaa'ankielessä ovat nyt asiat. Kiitos vaan lakeuden pasuunan ilmaisesta mainostamisesta, arvoisat siltasaarelaiset ja ludviginkatulaiset. Se tapahtui oikeaan aikaan. Eikä pidä nuolla ennenkuin tipahtaa.

Vaikka eipä silti. Emme mekään vielä lopullisesti nuolase. Eihän keskusliitto vielä määrää puolueen kantaa, sillä ennen vaaleja tietysti pidetään puoluekokous, ja siihen mennessä rantakaristit saattavat koota rintamansa ja nostaa kissan pöydälle. Ne kun eivät tietenkään

Jatkoa siv. 5.

Sosialistit ja maanpuolustus

Ajatusharjoituksia II

Jatketaanpa sosialidemokratian "periaatteellista" kantaa maanpuolustuskysymyksiin nähden. Näin jatkuvat perustelut:

"Isänmaan puolustus on tosiasiallisesti myös maassa vallitsevan yhteiskunta- ja valtiomuodon puolustusta. Sellaisissa maissa siis — kuten Venäjällä tsaarivallan aikana — jossa vallitsevan valtiovallan kukistuminen merkitsee työväelle joka tapauksessa helpotusta, ei se voi tuntea halua eikä tunnustaa velvollisuutta puolustaa maata. Siellä taas, missä työväki on saavuttanut vaikutusvaltaisen aseman, toteuttanut kansanvaltaisen järjestelmän ja yhteiskunnallisia uudistuksia sekä luonut omassa keskuudessaan laitoksia aineellisen ja henkisen sivistyksen edistämiseksi, tahtoo se, jos ulkoa uhkaa vaara, puolustaa näitä saavutuksiaan ja vastaisen etenemisensä mahdollisuuksia."

Puolue — kuvaavaa kyllä — ottaa esimerkin Venäjältä. Sallittakoon se, mutta sallittakoon myös ihmetellä, että tällainen esimerkki on otettu vielä niinkin myöhään kuin 1930. Pitihän sosialisteillamme jo silloin olla selvillä, minkälaista "helpotusta" tsaarivallan kukistuminen venäläisellekin työväelle tosiasiassa on merkinnyt. Jos Venäjän vallankumous olisi pysähtynyt kerenskiläisille linjoille, olisi helpotusta tullutkin, mutta että sosialistimme nyt vielä vetoavat tämän maan "esimerkkiin" ohjelmansa perusteluissa, osoittaa, miten he käsittävät bolshevismin. Mitä sitten tulee itse maanpuolustukseen, selviää sosialistiemme kanta kappaleen viimeisestä lauseesta. Siinähän sanotaan, että vaaran uhatessa työväen on puolustettava — ei maata, vaan omia saavutuksiaan ja vastaisen etenemisensä mahdollisuuksia. Näin kävi juuri 1918. Niitähän sosialistimme kapinassaan puolustivat tai ainakin luulivat puolustavansa, mutta kun vaara uhkasi idästä, eikä edes tsaarillisen Venäjän, vaan kommunistisen Venäjän taholta, löysivät he vihollisensa oma maan kansasta. Voiko enää kierompaa "periaatteen" selvittelyä etsiä? Mutta jatkakaamme edelleen:

"Tästä ei mitenkään seuraa se, että se (työväenluokka) haluaisi taistella käsi kädessä yläluokan kanssa sen hallitsemassa sotalaitoksessa. Päinvastoin, mitä luokkatietoisemmaksi työväenluokka kehittyy, sitä selvemmin se huomaa sen ylipääsemättömän juovan, joka on sosialistisen työväenluokan ja taantumuksellisen yläluokan välillä, ja työväenluokan eräänä mitä tärkeimpänä tehtävänä esiintyy juuri sotalaitoksen tekeminen kansanvallalle vaarattomaksi joko lakkauttamalla se tai riistämällä porvaristolta sen yksinmääräämisoikeus sotalaitokseen nähden. Myös kansainväliseltä kannalta tämä tehtävä käy yhä välttämättömämmäksi sentähden, että sotalaitokset, sotatekniikan yhä kehittyessä, uhkaavat koko ihmiskuntaa turmiolla ja koska sotalaitos jo olemassaollaan alituisesti uhkaa rauhaa, kun eräät porvarilliset piirit sopivan tilaisuuden sattuessa haluavat käyttää sitä hyväkseen imperialistisiin tarkoituksiin."

Onhan tässäkin ajatuksenrunkoa. Haluaako työväki taistella yhteistä vihollista vastaan, se ei suinkaan riipu yksin sos. dem. puolueohjelmasta. Vapaussodassa nähtiin työmies ja "herra" rinta rinnan tulilinjalla. Johtajina oli m. m. lukuisia jääkäreitä, jotka olivat alkuaan työläisluokasta, eikä suinkaan kukaan puhunut silloinkaan "herrojen hallitsemasta" sotalaitoksesta. Vielä vähemmän sitä voidaan puhua nyt, kun suojeluskuntalaitos ja armeija on kasvattanut upseeriston, jolla on ammattikokemusta, olipa mies sitten mistä yhteiskuntaluokasta tahansa. Ja sos. demit kai hyvin tietävät, että suojeluskuntiin kuuluu paljon työläisiä — tosin ei sos. dem. työläisiä. "Yläluokka" on käsite, josta sosialistit aina agitatoorisesti puhuvat. Meillä ei ole mitään sitä vastaan, jos esim. herrojen Tannerin, Ryömän, Erichin y.m. pojat sivistystä saaneina haluavat antautua sotilasalalle, kun vaan eivät antaudu siinä tarkoituksessa kuin se res. upseerikoulussa äskettäin pidätetty lakit. ylioppilas. Yläluokastahan meillä ei enää voida puhuakaan, kun säätykierto joka kymmenessä vuodessa sulattelee yhteiskuntaluokkien rajoja. Ei siis myöskään mistään yläluokasta sotalaitokseen nähden.

Ja kuitenkin sosialistit puhuvat, että sotalaitos jo sellaisenaan on vaarallinen kansanvallalle. Tuokaa esiin esimerkkejä, herrat siltasaarelaiset! Ottakaa vaikka "kauhein tapaus" — Mäntsälä. Jos siinä oli "vaaraa kansanvallalle", niin eikö se ollut juuri sotaväki, joka sen, siltasaarelaisia tyydyttävästi, "kukisti". Mutta kenkähän puristaakin aivan muulta kohdalta. Sosialistit nim. aina samastavat kansanvallan ja sosialistien määräämisvallassa olevan "yleisen mielipiteen". He haluaisivat lakkauttaa sotalaitoksen, mutta muodostaa sen tilalle oman "rautarintamansa". Sitähän osoittaa saman lauseen jatko: "... (tehdä se vaarattomaksi) riistämällä porvaristolta yksinmääräämisoikeus sotalaitokseen nähden". Porvaristollako olisi tämä määräämisoikeus? Eikö meillä ole eduskunta? Ja siinähän kai porvaristolla ei ole yksinmääräämisoikeutta. Onhan se nähty esim. sotilasbudjettikysymysten yhteydessä. Tosiasiahan on se, että kun osa porvaristoa on liittoutunut sosialistien kanssa, ei tosikansallisella edustajistolla ole ollut mahdollisuutta määrätä edes tästä laitoksesta, jonka tehtävänä on puolustaa maata — myöskin sosialistien hengen ja omaisuuden hyväksi. "Sotalaitokset uhkaavat koko ihmiskuntaa turmiolla" on taas tunnettuja kansainvälisiä fraaseja, joiden kuluneisuuden jo luulisi maistavan puulta ainakin sille työväenosalle, joka ymmärtää, että rauhantila, työn- ja elämisenmahdollisuudet tässä maassa nimenomaan riippuvat siitä, ettei meidän maatamme voida kädenkäänteessä kukistaa. Kyllä luulemme sos. dem. johtajainkin ymmärtävän saman asian, mutta kansainväliset kaavat, joihin puolue on valettu, estävät totuuden äänen esillepääsyä, ja surkuteltavaa todella on, että suuri osa työväenluokastamme vielä jaksaa kulkea Siltasaaren punalippujen jälessä kuin eläinlauma, rohkenematta ajatella punakantista jäsenkirjaa pitemmälle — sellaisessakaan asiassa kuin kysymyksessä maanpuolustuslaitoksesta, jonka tehtävänä on palvella jokaista, tämän maan työläisten olemassaoloa yhtä hyvin kuin "herrainkin". Vai luulevatko sosialistiset työläiset tosiaankin, että ryssä maahan hyökätessään säästää niidenkään työläisten hengen ja jättää polttamatta niidenkään sosialistien taloja, joilla tämä jäsenkirjavakuus on. Jos niin lapsellista uskoa on olemassa, niin täytyy todella surkutella ymmärryksenpuutetta aikuisissa ihmisissä, kun silmäin edessä joka päivä on kuva idästä, kuva, joka puhuu omaa kieltään.

Politicus.

Kaksi runoa

Isänmaan vala

Se vala on vannottu.
Täällä sun vartijas valvovat,
joiden on rinnoissa rautaa,
suonissa terästä ja tulta.
Se vala on vannottu.
Meidät te löydätte
puolesta isänmaan työssä.
Me veljet! Meille on kalleinta
isänmaa, sen musta multa.

Se vala on vannottu.
Ei väistytä syrjään tieltä,
jolle on pyykit lyöty
ja piirretty lakimme kiviin.
Se vala on vannottu.
Isänmaan ihana vala!
Täällä ei mielet vavahda.
Rohkeina, oikean puolesta
käy joka miehesi riviin.

Lakeuden sana

On noussut lakeuden sana
aikain yöstä.
On lyönyt ylitsemme
vapauden laine.
Ei murtumatta voi sitä vastaan
myrskyt syöstä.
Niin suuri lakeuden on miesten
mahti, maine.

On noussut lakeuden sana
vaalimahan tultaan.
Viirinsä ei harhateille
horju, huku.
Siemen kätketty on kerran
pyhään multaan,
josta syntynyt on lakeuden
sankar-suku.

ERKKI PELTONEN.

Kulovalkean tavoin

LEVIÄÄ

LAKEUDEN SANAN

lukijaverkosto.

Joka päivä
saa konttori satoja uusia tilauksia.

Tarmokkaita
asiamiehiä otetaan vielä lisää. Hyvä palkkio!

Isänmaallisuus ja isänmaanpetturuus

Keskitietä ei ole

Entinen Turun yliopiston rehtori, professori V. A. Koskenniemi rohkeni armon vuonna 1932 hakkapeliittain muistojuhlassa Vanhassa Ylioppilastalossa Helsingissä lausua julki sen käsityksensä, **ettei ole olemassa mitään siveellisesti puolustettavaa keskitietä isänmaallisuuden ja isänmaanpetturuuden välillä".**

Eikö tämä ole OIKEIN?

Vai onko tässä jotakin väärää?

Jo **lakikin** — kansan oikeustajunnasta, joka tässä suhteessa on erittäin voimakas, puhumattakaan — tuomitsee ankarasti isänmaanpetturuuden.

Me olemme eläneet jääkäriliikkeen ajat; me olemme eläneet punakapinan 1918 ajat. Me tiedämme, että samat oppineet, jotka huusivat ankarinta lain rangaistusta jääkäriliikkeen miehille ja tuomitsivat jääkärit ja jääkäriliikkeeseen osallistuneet — vieläpä julkisissa puheissaan niinkin myöhään kuin keväällä 1917 — maankavaltajiksi, vaativat ja rukoilivat keväällä 1918 sanomalehtiensä palstoilla armoa punakaartilaisille — **todellisille maankavaltajille.** Me tiedämme myöskin, että miehet, jotka ovat **ivanneet** itsenäisyyttämme, ovat olleet valmiit vaatimaan ja vastaanottamaan korkeimpia — vieläpä korkeimmankin — paikkoja itsenäisessä Suomessa; paikan ja paikkoja, joka ja jotka kuuluivat muille — isänmaallisille, isänmaan itsenäisyyden ja — vapauden puolesta kaikkensa uskaltaneille ja kaikkensa uhranneille **miehille.** Me — vielä — tunnemme ja tiedämme tämän kaiken liiankin hyvin voidaksemme luottaa ja uskoa Suomen itsenäisyyden ivaajiin ja niiden kanssa veljeileviin maankavaltajiin.

Isänmaallisuuden ja isänmaanpetturuuden välillä ei ole mitään **KESKITIETÄ.** Nämä käsitteet eivät ole yhdistettävissä minkäänlaisella keskitiellä — ei edes poliittisella keskustallakaan. Ne ovat joko — tahi; ei mitään muuta.

Useat maamme sanomalehdistä löydämme tässä suhteessa taas ivaajien parista. Mainitsen vain Helsingin Sanomat, joka tämän kuun 8 päivänä ilmestyneessä numerossaan pääkirjoituksen paikalla ja otsikolla: Sisäisen rintaman lujittamistako? käsittelee prof. Koskenniemen puhetta aidolla tavallaan. Sensijaan, että lehti ryhtyisi väittelemään ja peistään taittamaan siitä, mitä prof. Koskenniemi tämän kirjoituksen alussa mainitsemillaan sanoilla on lausunut, rupeaa se ilman muuta sättimään ja moittimaan puhujaa ja varsinkin juuri L. L:ää, josta ei edes puolellakaan sanalla mainita koko puheessa, lausumalla m.m.: "Mitä erikoisansioita voidaan lukea kahden viime vuoden lapualaisuudelle edes kommunismin vastustamisessa?" Mutta sehän juuri onkin kaikkein parhain todistus L. L:n isänmaallisuudesta, kun Hels. Sanomain tapaiset lehdet aina muistavat sitä haukkua halkuttaa — niinkuin pieni rakki voimakasta rotukoiraa voimattomuutensa tuntiessaan.

Verensä ja henkensä uhranneet esi-isämme eivät ymmärtäisi tätä. He olisivat valmiit keihäin ja kirvein taistelemaan ja Juho Vesaisen tavoin kostoa vaatimaan perillisiltään. Me — esi-isiemme jälkeläiset — me Juho Vesaisen jälkeläiset — ymmärrämme: tämä on sitä vaaleanpunaista keskitietä — keskustaa, jota kyllääkään isänmaallisuus ei tunne, ja joka myöskään ei tunne isänmaallisuutta, vaan — kansainvälisyyttä. Helsingin Sanomat valittaa, että prof. Koskenniemen alussa mainitut sanat olivat "onneton tapaus". Niin, olihan se sitä tietysti sellaiselle, joka kulkee lehden omia sanoja käyttääkseni **"peitetyn valheen"** tiellä. Lehti jatkaa edelleen, että prof. K:n esiintyminen "ei suinkaan lujita sisäistä rintamaa ja kerää yhteen rakentavia kansallisia voimia". — En halua tähän kajota tällä kertaa sen enempää. Kysyn vain: Tarkoittaako H. S. "sisäisellä rintamalla" surullisen Tarton rauhan luomaa itäistä "rintamaa" ja "rakentavilla kansallisilla voimilla" aina Bolsheviikki-Venäjän sydämessä Moskovassa tsekan pistinten pakottamina elätettyjä "rakentavia kansallisia voimia" ja täällä suojeluslain humalluttamia hyvin tärkeitä — toivottavasti vielä kuitenkin kansallisia — valtaherroja, jotka tahtovat luulla vain yksin osaavansa kansan rakentamisen sekä rauhoittamisen ja sisäisen rintaman lujittamisen jalon ja tärkeän taidon.

Sinut, sankari, tunnen nyt.
POLO-ÄITIÄS sun tuli puolustaa,
miten työs olet täyttänyt?

Lapualla marraskuun 15 p:nä 1932.

YRJÖ NIKULA.

JUPPE:

"Tottumus on toinen luonto", sanoo suomalainen sananlasku. Se pitää paikkansa vieläkin. Me tarkoitamme maakuntamme paikkakuntakateutta, miten se ennen ja samalla tavalla nytkin vaikuttaa erittäin elinvoimaisena. Me uskallamme väittää, että sitä kuuluisaa n.k. Honkimäen juttuakaan ei ole vielä oikealta kohdaltaan tutkittu. On siinä haettu provokatsionia. On syytetty L. L:ää ja vieläpä itse korkeata hallitustakin. On päätetty vedota hovioikeuteen (hyi kun on monarkistinen sana) ja provokaattor. — — — tpruu, kun pääsi luiskahtamaan, prokuraattorin — — — ei kun Oikeuskanslerin virastohan se olikin. On siis päätetty vedota jos jonnekin ja kuitenkin koko juttu perustuu vain paikkakuntakateuteen, joka taas johtuu siitä, ettei Lapualla ole varavankilaa, vaikka Ilmajoella on. Koko hyvä Etelä-Pohjanmaa sen tietää, että Lapua ja Ilmajoki ovat monet miespolvet riidelleet, kumpi heistä suurin olisi. Hyvin ne olivatkin tasaväkiset ennen Lapuan Liikettä, mutta sitten Lapua ja Lapuan asukkaat hyppäsivät niin korkealle jalustalle, että niiden on nyt hyvä hihkaasta ilmajokelaisille ja muille ylihärmäläisille, jotta "pois raiskat säärten tieltä".

Monet kerrat ovat Lapua ja Ilmajoki jo ennenvanhaan olleet paremmuuskysymyksestä vastapäätä. Muita paikkakuntia ne eivät ole milloinkaan edes lähivertaisiksi tunnustaneet. Lapualaisilla oli rautatiekin jo paljon ennemmin kuin ilmajokelaisilla. Kun Lapuan isännät siis menivät läänimme pääkaupunkiin Vaasaan asioilleen, saivat he nousta junaan omalla asemalla, kun sensijaan Ilmajoen isäntä sai ajaa nytkyttää hevosella Seinäjoen asemalle ja vasta siellä pääsi junaan, jossa Lapuan isännät olivat häntä surkutellen vastaanottamassa ja valittelemassa Ilmajoen puutteita, kun ei sillä ole edes omaa asemaa. Ei siinä auttaneet Ilmajoen isännän väitteet, että se on tämä Seinäjoki heidän asemansa, kun se on Ilmajoen kappelissa. Lapuan isännät tiesivät, että Seinäjoki on joskus ollut Ilmajoen kappeli, muttei ole enää ja olispa se nyt kans elämää, jos lapualaisetkin menisivät kappelinsa asemalle Tiistenjoelle, jos siellä asema olisi. Oikeinpa sellaiselle saisi karjua ja aivastella. Monella muullakin tavalla joutui Ilmajoki säälimättömän arvostelun alaiseksi, niin että sen Ilmajoen isännän, — sanokaamme häntä nyt vaikka Mikoksi, — täytyi ruveta pontevasti hyökkäämään Lapuan heikkouksien ja puutteitten kimppuun. Mikkokin tiesi, että hyökkäystoiminta väittelyssä samoinkuin sodassakin, on edullisempi kuin puolustusasema.

Hän alkoi arvostella Lapuaa m.m. näin: "Se on vasta kumma, kun sitä Lapuaa niin ylistethän, vaikkei se oo paljo mikää. Vaikka sinne tulis miltä taholta: Nurmoosta, Ylistarosta, Kauhavalta, eli Kuurtanehelta, niin joka pualella on mahrottoman suuria asumattomia nevoja ja ku kirkkua rupiaa näkymhän, niin ei raatto viäköhön tiärä tullahanko Soinihin, vai Lehtimäeile".

Tähän Lapuan miehet penäsivät, että on siellä Ilmajoellakin asumattomia nevoja maantien vieressä. Ainakin kun Seinäjoelta tullaan Ilmajoelle, on siinä maantien kummallakin puolella nevaa melkein jokeen asti. He tarkoittivat Nikkolan nevaa, joka silloin vielä oli viljelemätöntä ja jota ei Mikko Lapuaa häväistessään ollut muistanut, kun se oli joka päivä hänen näkyvissään ja sen takia liian tuttu.

Mikko parka meinas oikein jäädä sanattomaksi. Pitikin unohtaa se Nikkolan nevaketales siinä justiin talojen liepeellä. Mutisi jotain itsekseen ja syikeä triuskaisi lattialle, vaikka se oli kielletty, ja sanoa täräytti: "—keles, tuallaasia trenkää puhua, ompa ny nevoolla väli".

Tuollaisista ja muista samanlaisista sitä ennen väiteltiin ja niin tehdään nytkin. Niin tekivät panttivangitkin aikaansa kuluksi vankilassa kesällä tänä armon vuonna 1932.

Juppe oli henkisenä sellitoverina Vikki Kosolalla ja Iivo Koivistolla ja kuuli, kun pojat väittelivät asuinpaikkakuntiensa etevämmyydestä. Koivisto ei ole syntyään ilmajokelainen, enempää kuin Ylihärmässä syntynyt Kosolakaan lapualainen, mutta siitä eivät pojat vähääkään välittäneet. Iivo väitti heti, ettei Lapualla ole varavankilaa, mutta meilläpä on. Tähän selitti Vikki, että meilläpä on Kiväärinpatruunatehdas.

Iivo: Meillä on sitä vastaamassa aseja ammusvarikko.

Vikki: Meillä on kaksi sankaripatsasta vuosilta 1809 ja 1918.

Iivo: Meilläpä on kolme. On nuijasodan taistelupaikalla ja kirkon vieressä sekä vielä kolmas Jaakko Ilkan mestauspaikalla.

Vikki: Meillä on yhteiskoulu ja emäntäkoulu.

Iivo: Meillä on keskikoulu ja kansanopisto ja sitten meillä on kaksi asemaa ja pysäkki, eikä teillä ole kuin yksi kumpaakin lajia.

Vikki: No ei sitä sunkaa tarvitse puhua siitä pysäkistä. Sillä on niin ruma nimikin, vai tiäräkkös ittekkää, jottei sitä Tuomikyläksi monikaan sano, eikä lapualaisista yksikään.

Iivo: Niin aina. Sitä varavankilaa ei teillä sitten ole.

Vikki: Meillä on komia nahkatehdaskin, niin että eikö se vastaisi sitä varavankilaa, kun ei teillä ole sellaista fapriikia.

Tähän vastasi Iivo heillä olevan kymmenkunta oikiaa vanhan ajan karvaria, joilla on kaikilla jumalattomasti työtä, ettei niiden tarvitse työn puutteessa ja aikansa kuluksi lähtiä lähetystöissä seurakuntansa prouvaastille neuvomaan, mi-

VALTIO-MIEHIÄ

Marcus Tullius Hannula ja Girolamo Kivioja.

Edistyksenkipeä keskusta on rikastuttanut Suomen valtiollista elämää kahdella silloin tällöin sangen omalaatuisesti kunnostautuvalla valtiomiehellä. Molemmista lankeaa kiitos maalaisliitolle. Edistys on ollut viime aikoina vähän väsyksissä. Ja onpahan syytäkin. Lienee kuluttanut liiat voimat se ylevähenkinen ponnistus, minkä Erkon valtaistuimen pönkitystyö vaatii.

Eduskunnassa ovat viime aikoina näytelleet huomattavimpia rolleja kemiläinen valtiomies Marcus Tullius Hannula ja uskonpuhdistaja Girolamo Kivioja. Jälkimäinen, joka muutama vuosi sitten syöksyi eduskuntaan kuin huutavan ääni korvesta, herättäen terveellistä hilpeyttä niin penkeillä kuin parvekkeillakin, on viime aikoina potenut ilmeistä näivetystautia, kunnes — heureka! — Väinö Aaltosen veistokset ovat osoittautuneet mukaviksi lähtökohdiksi tämän reformaattorin uusille aloitteille. Väinö Aaltosen veistokset, jotka saavat kipsivaloksina seistä komeroissaan samaan aikaan kuin eduskunnan kahdensadan pikku-beniton toiset päät nautitsevat jakarandan eksoottisesta läheisyydestä, ovat nostaneet tämän meidän modernin Savonarolamme harjakset pystyyn ja maallikko-aseveli Kalliokoski on puolestaan tahtonut osoittaa, että Halsuan nimi tulee vielä kerran piirretyksi muihinkin aikakirjoihin kuin tunnettuun arkkiveisuun sikäläisestä kraatarista, joka "viinaa latki juur' julmast' ratki". Hänenkin puumerkkinsä piti parakraahvissa oleman ja nyt odottaa Suomen kansa, milloin siveyspoliisi korjaa pahnoille Aaltosen pojat ja tyttäret, että reformaattarien pillastunut mielikuvitus jälleen löytää tasaisen tien ohi tulevan suurkaupunkimme moninaisten viettelysten.

Liktori Hannula sensijaan on äkännyt epäkohdan sanomalehtipaperin alalla. Jotakin sellaista olemme hiljakseen odotelleetkin, katsellessamme tämän valtiomiehen nimen varjolla vaeltavan "Pohjolan Sanomain" ulkonaista asua.

Vientitulli sanomalehtipaperille! Sillälailla sitä pitää! Muutamat maat, jotka kaikitenkin ovat Pohjolan Il Ducea vajakykyisempien valtiomiesten ikeen alla, koettavat kaikin tavoin edistää vientiään. Kemissä ollaan moderneja ja ennakkoluulottomia. Vientitulli tärkeimmälle vientiartikkelille! Ja joukko jakarandatuolilla torkkuneitä vapaa-ajattelijoita piirustaa ilman muuta nimensä Hannulan paperin alle, asia on selvä ja kiehumapiste kohta saavutettu.

Muutamat pahat kielet, tietysti Lapuan koirain, ovat yrittäneet selittää, että diplomaatti Hannula teki tämän umpikieron tekosensa kostaakseen paperimiehille, jotka hänen mielestänsä ovat rahoittaneet L. L:ää. Näin käärmeellistä me emme usko. Luullaksemme on asia paljon yksilöllisemmän laatuinen: Valtiomies on tukenut päätoimittajaa samassa persoonassa ja asian ydin on se, että kulttuurijulkaisu "Pohjolan Sanomat" yksinkertaisesti kaipaa eduskunnan apua, saadakseen halvempaa paperia. Omasta puolestamme jäämme nyt odottamaan milloin Marcus Tullius Hannula tavalla tai toisella pyytää eduskunnan apua myöskin kirjasimien kastijaon uudelleen säännöstelemisessä. Siellä "Pohjolan Sanomissa" kun antiqva, fraktuura ja kursiivi pakkaavat seurustelemaan vähän liian intiimisti keskenään.

Lopuksi, hyvät hrat reformaattorit: Älkää missään nimessä vast'edeskään panko kynttiläänne vakan allee. Mistäs silloin pakinoitaisiin? Kun on muutenkin pula-aika.

Tuomas Kuona.

„Sinimustat"

Nuorisokin saatava mukaan yhteiskuntaa suojelemaan

Kaksi vuotta sitten, juuri vähää ennen kuin eduskunnassa hyväksyttiin ne lait, joilla isänmaanpetureitten julkinen toiminta Suomessa lannistettiin, lähetti Lapuan Yhteiskoulun toverikunta paljon puhetta aiheuttaneen kirjelmän kaikille maamme oppikoulujen toverikunnille tiedustellen niiden jäsenten suhdetta maanpetokselliseen toimintaan. Pian tämän jälkeen syntyi, niinikään Lapuan yhteiskoululaisten aloitteesta, "Sinimustat"-nimellä isänmaallisia kerhoja Suomen oppikoulunuorison keskuuteen. Mutta kouluhallitus ei suhtautunut suosiollisesti isänmaallisten koululaisten perustamien kerhojen työskentelyyn. Sen oppikoulujen rehtoreille lähettämän kiertokirjeen perusteella ehkäistiin monin paikoin "sinimustain" julkinen toiminta. Mutta siellä, missä näin kävi, jäi "sinimusta"-aate kuitenkin nuorison sydämiin ja sieluihin, ja siellä, missä kouluhallituksen toimenpiteistä huolimatta kerhot ovat voineet jatkaa toimintaansa, ovat ne työskennelleet monella eri tavalla isänmaan parhaaksi. Ne ovat ottaneet ohjelmaansa vakavan isänmaallisen ajatustavan sekä kansallistunnon herättämisen ja elvyttämisen nuorisossa ja koettaneet parhaan kykynsä mukaan edistää kotimaisten tavarain käyttöä.

"Sinimustain" vaatimuksena on, että kansamme kallista perintöä, vapautta ja sitä uskoa, josta menneet sukupolvet ovat etsineet tyydytystä sydäntensä kaipuulle, ei saa unohtaa. Nuorison on omaksuttava elämänkatsomus, jonka avulla se voi kartuttaa tulevien polvien hyväksi kaikkea sitä arvokkainta, mikä sen omalle osalle on tullut.

On kylläkin ehkä totta, että nuoriso nyt, kuten niin monasti ennenkin, on rajattomassa innostuksessaan johtunut eräisiin harkitsemattomiin tekoihin, mutta varttuneempien kansalaisten olisi siitä huolimatta annettava heille täysi tuki, lujempi kuin tällä hetkellä. Ymmärtämyksellisellä yhteistyöllä maamme isänmaallisen nuorison kanssa tulisi myös kouluviranomaisten kaikkialla ohjata "sinimusta"-liikettä ja siten estää yltiöpäisyys. Mutta ikävä kyllä eivät asiat ainakaan tällä hetkellä ole juuri missään siten. Lienee sääntönä, ettei nuorisoa milloinkaan täysin ymärretä. Se on alati kokenut lujaa vastustusta pyrinnöissään, siitäkin huolimatta, että se kautta vuosisatojen on kaikkein selvimmin pystynyt näkemään ajan vaatimukset ja silmäämään tulevaisuuteen. Vaikeissa tilanteissa saavat "sinimustatkin" työskennellä. Joka hetki vaanivat heidän vastustajansa tilaisuutta kitkeäkseen maamme nuorisosta isänmaallisen mielen ja saadakseen siten Suomen kulkemaan kohti perikatoaan; sillä onhan selvää, että niin pian kuin isänmaallinen ajatustapa on nuorisosta poistettu, ei maamme vapaus enää voi olla pitkäaikainen.

Mutta tätä eivät "sinimustain" vastustajat näy käsittävän. He eivät salli nykyisen yhteiskunnan rakentamista ja edelleen kehittämistä. He eivät tahdo kasvattaa nuorisoa, jonka päämääränä on kaikesta marxilaisesta haihattelusta vapaan valkoisen Suomen lujittaminen. Päinvastoin he estävät palavan isänmaanrakkauden luomista nuorisoon ja edistävät täten yhteiskunnan romahdusta ajavan opin levenemistä kasvavassa polvessa. He eivät halua estää sen kommunistisen kuristusopin vallallepääsyä, jonka mukaan nykyinen yhteiskuntajärjestys johtaa elämän vain yhä suurempaan surkeuteen, josta ainoastaan marxilainen uusi yhteiskunta voi sen pelastaa. He edistävät näitä oppeja siitä huolimatta, että ne aivan selvästi ovat elämän todellisuudessa osoittautuneet kestämättömiksi. Joko tieten tai tietämättään tekevät "sinimustain" vastustajat täten tuhoavaa työtä. Monet kunnon kansalaiset heidän joukossaan eivät näy haluavan, että nuoriso tuhoaisi kaiken sen, minkä he ovat rakentaneet.

Mikä tässä on tarkoituksena? kysyy väkisinkin jokainen asioita ymmärtävä. Eikö "sinimustain" vastustajain olisi syytä tarkistaa niitä perusteita, joiden nojalla he taistelevat nuorison pyrkimyksiä vastaan. Luulisimme, että jos he tämän tekisivät, niin pian muuttuisi heidän kantansa, sillä onhan "nuorena vitsa väännettävä". Silloin jo on opittava ymmärtämään, mitä on ja mitä meiltä vaatii i s ä n m a a. Te "sinimustat" olette sen käsittäneet. Älkää nyt sortuko kaikesta painostuksesta huolimatta. Pitäkää lippunne korkealla, sillä asianne on nykyoloissa tärkeä. Kaikesta päättäen on suuren toiminnan aika pian käsillä. Silloin tarvitaan valmiutta. Nyt on aatteellinen innostuksenne ja pyhät, korkealle tähtäävät päämääränne luotava huippuunsa. On lannistettava kaikki itsekkyys ja kohotettava suomalaista kansallishenkeä ja isänmaallista yhteistuntoa. Maan ja kansan onni vaatii sitä.

Pohto.

Toimitus puolestaan suosittelee yllä olevan, erään sinimustan koululaisen kirjoittaman artikkelin sisältöä koululaitoksemme nykyisen "pään" tri Mantereenkin ajateltavaksi. Samalla kuin itse täydellisesti yhdymme kirjoitukseen, julkaisemme asian valaisemiseksi erään sopivan kohdan ins. V. Niirasen äskettäin ilmestyneestä suositeltavasta teoksesta "Kansanvalta, laillisuus ja parlamentarismi Suomessa". Sen luvussa parlamentarismin vaikutuksista koululaitokseen sanotaan m.m.

"Parlamentarismimme huolesta on kansaamme kasvatettu koulupakko- ja oppivelvollisuuslakien voimalla, eikä missään itsenäisyysaikamme edistyksen riemukulku ole ollut niin raju kuin kansanvalistuksen ja kansankasvatuksen alalla. Kansankasvatustyöllemme on ollut onneksi, että se on saanut toimeenpanevaksi voimakseen maamme suurimman parlamentarikon, etevän edistysvaltiomiehen, kansainvälisen parlamenttiliiton Suomen parlamenttaarisen ammattiosaspuheenjohtajan, Suomi-yhtiön hallintoneuvoston jäsenen, Elannon hallintoneuvoston varapuheenjohtajan, kansallisen edistyspuolueen puheenjohtajan, kansanedustajan, kouluhallituksemme ylijohtajan, filosofian tohtorin y.m. y.m. y.m. Oskari Mantereen. Hänen miehekkäällä johdollansa on koululaitoksemme saatettu oikealle kansanvaltaiselle tasolle, uudet historian oppikirjat on laadittu, ja kaikenlainen epäkansanvaltainen liikehtiminen koululaitoksemme alalla maahan masennettu. Tällaisesta koulupäällikköstä voi Suomi syystä ylpeillä, sillä tietääkseni ei mikään toinen sivistysmaa voi esittää omaavansa koulupäällikköä, joka voisi liittää nimensä eteen niin monta arvonimeä kuin meidän kunnioitettava koulupäällikkömme. Muissa sivistysmaissa koulupäälliköt ovat rajoitettuja kykyjä, he eivät kykene näet muuhun kuin kouluhommaansa vain. Toisin on meillä tässä edistyksen edelläkävijämaassa. — Kantaisämme Nummisuutarin Esko oli taitava spesialisti nahkasuutarin työssä. Syystä hän taisi kehaista, että: enkeli taivaassa ei tee parempaa saapasta kuin hän, ja senvuoksi katsoi hän oikeudeksi ja kohtuudeksi, että ei koskaan luovu virastansa, vaan naskali ja pikilanka kourassa viimein kuoleekin lestinsä niskaan. Jos hän nyt nousisi haudastansa ja näkisi nykyien koulukomentomme, niin pelkään, pelkäänpä suuresti, että hänkin muuttaisi alaa, ja tulisi koulumestariksi nykyiseen Suomeeen".

Mielenkiintoinen oikeusjuttu tulossa.

Kuten muistettaneen, antoi Helsingin raastuvanoikeudessa Craucher-mysteeriota käsiteltäessä pari naista "todistuksen", että eräs Heikkinen-niminen mies olisi muka yrittänyt vietellä heitä väärään valaan. Saamamme tiedon mukaan on asia täysin perätön ja sukeutuu tästä lähitulevaisuudessa mielenkiintoinen oikeusjuttu Turun raastuvanoikeudessa.

Asian tässä vaiheessa ollen emme katso voivamme tarkemmin selostaa juttua, mutta sen verran voimme sanoa, että juttu tulee muuttumaan aika tavalla heti ensi oikeudenkäynnissä.

Vitsipalsta.

Huomiota Suomen tiedemiehille ulkomailla.

Lütze n 6. 11. F.D.D. Reuterin toimistolle ilmoitetaan Madridista, että Moskovan TASS julkaisee seuraavan kipinäsähkösanoman: Kansankomissariaatin yleissihteeri toveri Stalinin ehdotuksesta on tunnettu siltasaarelainen rahapoliitikko Sasu Punanen kutsuttu Punasen Tähden Suur-Sirppiritariksi tunnustukseksi esimerkillisestä esitaistelijatoiminnastaan kansanvallan ja laillisuuden hyväksi.

Merenkulun alalta.

K a n a r i a n s a a r e t, 6. 11. (Erikoisesti Työväen Sanomalehti Toimistolle.) Suomalaista kanoottipurjehtijaa Eerolaista ei uutterista — laittomistakaan — kotietsinnöistä huolimatta ole täällä tavattu.

Suomi ulkomailla.

New York Alcohol kirjoittaa viime numerossaan johtavan artikkelin Suomen uudesta kieltolaista, painostaen varsinkin sen esimerkillisyyttä Yhdysvalloille. Lehti huomauttaa lopuksi, että uuden lain valvominen tulee olemaan verrattain helppo, siinä kun on ainoastaan 95 pykälää, kun entisessä kieltolaissa sensijaan oli 96 %.

Kuulutus.

Ennustetaan tulevista tapahtumista. (Katsotaan kädestä ja korteista.) Erikoisala piileskelevien lapuanmiesten olinpaikkojen löytäminen. Kokenut kaukonäkijä eli Sibylla. Taksa: 30 kopeekkaa. Vuosialennuksia myönnetään. Prospekteja läh. huomiotaherättämättä rahtivapaasti. Pitkäaikainen kokemus Neuvosto-Venäjällä. **G. U. P.**

Uusi Helsinginmarssi.

Kuopion kirjeenvaihtajamme ilmoittaa, että maakunnassa järjestellään parhaillaan uudenlaista Helsinginmarssia. Marssiin osallistuu yksi Lassi Hiekkalan vapaamatkustaja (hännänkannattaja). Marssin tarkoituksena on vaatia eduskunnalta, että se hyväksyisi toivomusaloitteen, jonka tarkoituksena on myöntää Lassi Hiekkalalle vielä yksi sanomalehtimieslippu, jolla hänen palvelusväkensä voisi matkustaa Mandshuriaan soluttamaan Kiinalais-moskovalaista suojeluskuntaa, jota uhkaavat Jaappanin ja Suomen fascistien taholta vakavat, kansanvaltaisia perusteita horjuttavat, vallankaappaukseen tähtäävät salahankkeet.

Kirjallisuutta.

Saamamme tiedon mukaan ilmestyy piakkoin kauppaan uusi osa teosta Suomen Kirkonnaulaajat. Osassa tullaan käsittelemään m.m. Ylihärmän kirkon naulaamista varustettuna tekijänsä muotokuvalla. Teosta voidaan tilata postiennakolla eräältä asianajajalta, os. Vaasa. Hinta 3 ruplaa 20 kopeekkaa.

tä se saa kirkossa puhua ja mitä ei. Kyllä ne kunnon karvarit vastaavat parikin sellaista tehdasta.

Tällaista väittelyä pojat pitivät linnassa pitkät ajat. Siinä tuotiin esiin osuuskaupat, kirkot, synnytyslaitokset j.n.e., mutta sille varavankilalle ei vain vastiketta löytynyt. Ei siihen synnytyslaitoskaan kelvannut. Se ei kelvannut varsinkaan siitä syystä, etteivät väittelijät tienneet, onko sellainen edes tarpeellinenkaan, ja kun ei kumpikaan heistä ollut syntynyt synnytyslaitoksella, jotta voisi puhua omasta kokemuksesta. Ovat voineet hyvinkin tulla tähän maailmaan saunassa ja se olisi ainakin näin vankilassa ylivoimainen tehtävä, ruveta laskemaan, kummassako on useampia saunoja, Lapualla vai Ilmajoella.

Viimmeen Vikki niipahti, kun Iivo sille taas sanoi, että "se varavankila on kovasti tarpeellinen laitos. Oikein käy sääliksi Lapuaa, kun ei siellä sellaista ole".

Vikki muhaji jotakin sellaista, että "kyllä Lapualla aina on sitä, mitä Ilmajoellakin ja vähän muutakin", ja alkoi kiireesti kirjoittaa kirjettä. Ei se sanonut, mitä se siihen kirjeeseen pani, mutta kyllä me uskomme sen antaneen tapansa mukaan tiukan määräyksen, jotta Lapualle on heti laitettava varavankila.

Kuinkahan olisi, jos viranomaiset tutkisivat tätäkin puolta asiassa siinä Honkimäen muilutus- ja puuliiverijutussa. Eiköhän se Haapalainen ollut sille vankilalle vaan paikkaa ja sopivia hoidokkeja laittamassa, kun se oli niillä monilla ylimääräisillä lomillaan oppinut tekemään muodollisia riitinkejä ja kustannusarvioita. Hän ei ollut sellaiseen kyllä oikein pätevä ammattimies, mutta täytynee ottaa huomioon, eikö hän juuri siinä tarkoituksessa hankkinut sinne liiverivankilaan ylistarolaista lääkäriä antamaan lausuntoa sen terveydellisestä ja ylistarolaista insinööriä sen rakennusteknillisestä puolesta. Ne muut ylistarolaiset, joilla ei ollut tässä tarvittavaa ammattipätevyyttä, vietiin sitten Vaasan linnaan, että ruumiissaan tuntisivat näiden kahden vankilan ominaisuudet ja sen perusteella sitten voisivat antaa lausuntonsa. Eiköhän se asia vaan ole näin ja oikeusjutut puolelta ja toiselta ovat näin ollen tarpeettomia.

Eräs Kosolan Vikin myöhemmin tekemä, ajattelematta lausuttu huomautus tukee tätä otaksumaa. Hän nimittäin kerran puoliksi itsekseen murahti, että "kyllä se hyvä linna olisi ollut, mutta mitä juupelia ne sinne kauhavaasia fanginvartiooksi traahas. Olishan niiren pitäny se tietää, jottei kauhavaaset siihen keipaa, ku eivät pysty omaa lisakinlinnaansakkaa vahtimahan. Ei niiren vahtaamalla oo eres juapoot putkas pysyny.

Ehdotus Aaltosen veistoksen tilalle.

Kun Väinö Aaltosen T u l e v a i s u u s-veistos eduskunnan istuntosalissa loukkaa Kalajoen kappalaisen V. H. Kiviojan mielikuvitusta, olemme sitä mieltä, että veistos olisi salista kiireesti muilutettava johonkin romukoppaan, niinkuin ed. Kivioja ehdottaakin. Mutta ettei sen tila jäisi tyhjäksi, ehdotamme seinälle ylläolevaa hoviipirtäjämme tusheeraamaa taulua n y k y i s y y d e s t ä. Se ei ainakaan loukkaa ketään ja on muuten sopiva juuri kansanvallan etuvartiolaitokseen, eduskuntaan. Nimeksi taululle ehdotamme "Viimeinen valssi" eli "Laillisuuden rumba".

Kuortaneen Osuuskauppa

KUORTANE—ALAVUS.

SUOSITTELEMME

monipuolista varastoamme

edullisimpana ostopaikkana.

Ostamme viljaa, siemeniä, koti- ja metsälintuja.

Poliisikunnan kunnia

JAARITUSTA POLIISISTA, TUOMAREISTA Y.M. MAINIOISTA MIEHISTÄ. LAKEUDEN SANALLE KIRJ. W. SAIMEN.

I. Ylioppilaiden vehkeitä

(Alku edell. numerossa.)

Tällä välin oli santarmieverstiä kismittänyt se, ettei hän ollut majesteettirikosjutussa päässyt voitolle. Hän muisti sitten, että oli Stefanoffilta kuullut kirjakaupassa olleen kaksi kappaletta kiellettyä lehteä, ja vihdoin hän tapasi miehen, joka otti keljutellakseen sieltä toisenkin kappaleen hänelle. Helsingissä oli nimittäin jonkun kirjapainon johtajana eli faktorina venäläinen, nimeltä Baskoff, jota ei kyseessä olevassa kirjakaupassa tunnettu ja jonka onnistui saada sieltä viekkaudella ostetuksi tuo haluttu lehti, jonka hän vei santarmipäällikölle, saaden tältä tietenkin hyvän palkkion.

Kirjakauppias — jonka nimeä kertojamme ei enää muistanut tätä juttua jutellessaan — haastettiin uudelleen oikeuteen. Hän kielsi myyneensä kellekään santarmille mitään sellaista lehteä ja rimpuili vastaan, joten tämä "hirmuinen prosessi" kesti monta viikkoa ja herätti suurta huomiota — myöskin ylioppilaspiireissä. Oikeudessa tuli sitten lopulta selvitetyksi, että tuo vähän omituisen, mutta hienon näköinen herra Baskoff, joka itse karahteerasi itseään "tirehtööriksi", oli petollisella tavalla houkutellut itselleen mainitun kielletyn lehden ja sitten käyttänyt sitä "toista henkilöä vahingoittaakseen". Hänet tuomittiin siitä työstä parintuhannen markan sakkoon. Mutta kirjakauppias sai myös kuin saikin muutaman sadan markan sakon.

Vaikka juttu siis lopulta kylläkin päättyi raastuvanoikeudessa, ei se sittenkään oikeastaan siihen päättynyt. Helsingin ylioppilaat olivat nimittäin pitäneet huolen siitä, ettei hra Baskoff jäisi vakuuttavalla tavalla kokematta, miten täällä Suomenmaassa santarmikätyriä ja kavaltajaa käsiteltiin. Hän oli tosin jo ennen jutun päättymistä raastuvanoikeudessa erotettu faktorintoimestaan, kun sen kirjapainon, jossa hän oli palvellut, isännistö oli huomannut hänen olevan sekaantuneena suurta kiihtymystä herättäneeseen sensuuri- ja santarmijuttuun. Mutta laadultaan ehkä ikävin kohtalo oli hänellä vasta edessään.

Hra Baskoff oli kyllä jo aikaisemmin huomannut, että hänet nähdessään ylioppilaat usein vetivät taskustaan pelikortin, jossa oli patasotamiehen kuva, ja hän oli kuullut, että häntä erikoisen mustapartaisena miehenä oli heidän keskuudessaan ruvettu nimittämään "Mustaksi Pekaksi". Mutta ei hän tietenkään voinut arvata, että he hommaisivat oikein "Mustat Pekat" häntä — muiluttamaan.

Ei tosin aivan sillä tavoin, kuin meillä on viime aikoina tullut muotiin — eihän silloin ollut vielä autojakaan — mutta kuitenkin ...

Kun nyt siis Helsingin raastuvanoikeus oli julistanut tuomionsa ja osansa saaneet syytetyt, todistajat y.m. läsnäolleet käskettiin "astua ulos", niin astui myöskin hieno hra Baskoff "silkkipränäri" päässä ulos kadulle. Hän aikoi ehkä lähteä asunnolleen, mutta — siinä sattuikin este. Herra Baskoffin ympärille kerääntyi heti tiukasti suuri lauma Helsingin "hamppareita" eli rantajätkiä, kaikki tavattoman mustia ja likaisia. Muutamat vetivät vasemmalla kädellään taskustaan patasotamiehen esiin ja tarttuivat oikealla Baskoffin käteen, tervehtien häntä iloisesti irvistellen ja sulkien hänet keskellensä. Hra Baskoff valahti aivan kalpeaksi; hänelle johtui kai mieleen mitä hän oli aikaisemmin kuullut erään santarmin kohtalosta. Hän yritti tunkeutua vastenmielisestä joukosta erilleen, vaan Mustat Pekat eivät ollenkaan tahtoneet hänestä hellittää. Lopulta hän kuitenkin pääsi heistä sen verran eroon, että saattoi nousta erään ajurin rattaille, sillä kumma kyllä, oli jiukko ajureita sattunut seisahtumaan läheisyyteen. Mutta kun hra Baskoff lähti ajamaan, niin — kaikki hampparitkin olivat parittain hypänneeet ajurien troskille ja seurasivat hänen kintereillään, aikoen nähtävästi saatella häntä vaikka maailman ääriin.

Herra Baskoff käski ajurin viedä hänet lähimpään hienoon ravintolaan, hyppäsi sitte rnattailta ja riensi kiireesti tilaamaan huonetta. Hotellin eteisessä kysyttiin hänen nimeänsä ja selitettiin sitten, että valitettavasti ei ole vapaata. Baskoffin täytyi palata ajurinrattaille, ja hän yritti siten moneen ravintolaan, Mustat Pekat yhä kintereillään, mutta yhtä turhaan. Vielä hän yritti ajaa asuntoonsa, mutta älysi kai puolitiessä, että hänen synkkä seurueensa varmaan seuraisi häntä sinnekin. Lopulta hän käski ajaa satamaan, ja maksettuaan hätäisesti ajurin, hänen onnistui päästä höyrylaivaan — oliko se Runeberg tai Pehr Brahe vai mikä — joka oli juuri lähdössä rannasta. Ja niinpä sitten kävi, että hänen hartaat ja ylen itsepintaiset seuralaisensa saivat kuin saivatkin jäädä pitkillä silmin katselemaan hänen jälkeensä.

Laivaan päästyään hra Baskoff oli suoraan juossut hyttiin ja sulkenut oven jälkeensä. Vasta kaukana meren ulapalla hän uskalsi astua ulos kannelle ja sai kuulla, että oltiin menossa Turkuun.

Tässä sopinee sivumennen huomauttaa, että jos jotkut kaupungin kaduilla liikkuvat poliisikonstaapelit olivat huomanneet tuon omituisen karavaanin, joka hurjaa vauhtia ajaen outo mustapartainen herrasmies etunenässä, aina hetkeksi pysähtyi jonkun ravintolan eteen, niin kai se jonkun verran herätti heidän uteliaisuuttaan. Luultavasti he sentään tuumivat, että kaupungin kaikki jätkät olivat sattuneet tapaamaan paremmanpuoleisen työnantajan, joka etsiskeli sopivaa tarjoilupaikkaa heitä hiukan kestitäkseen.

Mutta kun hra Baskoff kaikeksi onnekseen nyt oli päässyt odottamattomalle huvimatkalle Turkuun, niin tuskinpa hän ollenkaan tuli ajatelleeksi erästä seikkaa. Nimittäin että tähänkin kaupunkiin kulki sähkölanka ja että Helsingistä luultavasti pitemmänpuoleinen sähkösanoma jo oli ennättänyt kiidättämään hänen ohitsensa. Se kumminkin on varma, että laivan lähestyessä Turun rantaa, hra Baskoff vähemmän mieluisaksi hämmästykseksi sai aihetta epäillä, ettei hän lopultakaan onnistuisi välttämään santarmi Stefanoffin tunnettua surullista kohtaloa. Sillä hän huomasi, että rantalaiturilla seisoskeli aika sakki verrattain huonosti pukeutuneita jätkiä uteliaina tirkistelemässä saapuvaan laivaan. Baskoff aavisti, että nämä ikävännäköiset kaverit olivat saapuneet vastaanottamaan juuri hänen siistiä, silinterihattuista persoonaansa. Niinpä hänestä tuntui perin vastenmielistä lähteä muitten matkustajain mukana laivasta pois, hän pistäytyi salonkiin ja tilasi siellä itselleen juotavaa. Mutta — voi kauhistus! Hetken perästä myöskin äskenmainitut ryysyiset kaverit toinen toisensa jälkeen kiipeilivät sisään, istuutuen hörppimään olutta, jota hauskannäköinen tarjoilijatar heillekin toi. Muutamat vetivät taskustaan patasotilaan kortin ja kääntyivät hienoon matkustajaan päin hiukan naurahtaen ja aikoen nähtävästi tehdä lähempää tuttavuutta. Mutta nyt Baskoff ryntäsi ulos rannalle. Siellä oli useita ajureita, hän otti ensimäisen ja lähti ajamaan. Mutta Mustat Pekat olivat melkein yhtä vikkeliä. Ja la niin alkoi jälleen merkillinen matkue kaupungin kaduilla, kiireellinen karavaani, jota Turun poliisikonstaapelit näyttivät katselevan omituisella ymmärtämyksellä, ollen kenties jonkun verran — salaisesti — tästä "muilutuksesta" selvillä. Karavaani pysähtyi hetkeksi muutaman hotellin ja matkustajakodin edustalle ja Baskoff kävi niissä kysymässä huonetta, vaan aina turhaan. Epätoivoisena hän vihdoin sai ajurin viemään hänet etäiseen majataloon, maksoi kiireesti ajonsa ja hyökkäsi siään. Tänne jätkät eivät enää häntä seuranneet, kun oli pimeäkin jo tulossa.

Yön turvissa hra Baskoff sitten pääsi häipymään teille tuntemattomille, eikä hänestä senjälkeen ole kuultu mitään. Arvatenkin tämä santarmikätyri viivyttelemättä siivosi itsensä pois maasta, jossa häntä ei huolittu oikein arvostaa. Mutta mihin hän lopulta hävisi, ei kukaan tienyt. Tuskinpa edes Turun rantajätkäin arvoisa ammattikunta, joka muuten jo lieneekin sukupuuttoon kuollut.

Lopuksi on tässä tunnustettava, että olemme nämä viimeksi esittämämme santarmijutut kyhätessämme ajaneet toisen vasikalla — kuten Sasu Punanen tapaa sanoa. Sillä se henkilö, joka joitakin vuosia sitten nämä jutut meille kertoi, sanoi lukeneensa ne jostain vanhasta nimilehdettömästä ja rikkinäisestä kirjasta, jonka tekijästä ei ollut mitään tietoa. Siksi ei meilläkään ole aavistusta siitä, kuka tämän kertomuksen alkuperäinen tekijä lienee. Ja jos arv. lukijaimme joukossa sattuisi vielä olemaan joku, joka tietäisi, kenen tekemästä teoksesta kerrotuntapainen jutelma on kotoisin, niin olisimme kiitollinen, jos tämän lehden toimitukselle lähetettäisiin ystävällisesti postikortilla tieto asiasta.

Muuten voimme vielä ilmoittaa, että olemme tämän kyhäilymme seuraavaan lukuun tavallaan saanut sanonnan juuria sosialidem. puolueen ansiosta, joten voimme olla ennakolta varma siitä, että jaarituksemme saavuttaa yhä enemmän jännittävyyttä.

Arvi Järventauksen suuri romaani "S a v u a v a m a a" kuvailee Unkarin historian kohtalokkainta kautta: 1500-luvun turkkilaissotia, jotka upottivat Unkarin vereen ja parisatavuotiseen orjuuteen. Romaanin toiminta on, kuten itse aihekin, äärimmäisen jännittävä ja sen henkilöt elävät edessämme lihana ja verenä. Unkarilaisen asiantuntijan arvostelun mukaan tekijän perehtyneisyys Unkarin historiaan ja kansansieluun on suorastaan hämmästyttävä. — 423 sivua, 50:—, sid. 65:—.

Mika Waltari on julkaissut tänä vuonna mielikuvituskirjan nimeltä "K i i n a l a i n e n k i s s a". Se merkitsee tekijälleen pakoa harmaan ajan keskeltä mielikuvituksen rikkaaseen ja onneliseen maailmaan ja tahtoo antaa lukijallekin unohdusta, naurua ja haaveiden kimallusta. — 219 sivua, 30:—, sid. 40:—.

Kaikkien näiden kustantaja on Werner Söderström Osakeyhtiö.

LOPPU!

Tilaajillemme on meidän surullinen velvollisuus ilmoittaa, että emme enää ole voineet lähettää uusille tilaajille alkunumeroita syystä, että painokset ovat loppuneet ylenmääräisen kysynnän takia. Ken tahtoo hankkia alkunumerot, kääntyköön paikkakuntansa Rautatiekirjakaupan puoleen, jos siellä mahdollisesti vielä olisi jotain kappaleita jälellä.

Samalla pyydämme niitä henkilöitä, joille lehden alkunumeroita lähetettiin myytäväksi, heti palauttamaan konttoriimme mahd. myymättä jääneet kappaleet.

Vedättekö rintahaikuja . . ?

Tietysti . . . Ellette vedä tahallanne, saatte kuitenkin tietämättänne henkeenne osan tupakan savua — ja sen mukana kurkkua ärryttäviä aineita, *jos* poltatte vaillinaisesti puhdistettua tupakkaa.

Finlandia-savukkeessa on vain jaloja, mietoja tupakkalaatuja, joista Strengbergin ainutlaatuisten puhdistusmenetelmien avulla on poistettu tyystin kaikki epäpuhtaus. Siksi Finlandia on mieto, hyvä savuke, joka — ahkerastikaan poltettaessa — ei tuota kurkulle vähintäkään haittaa.

„LAATUSAVUKE ERIKOISLUOKKAA"

Urho Kivinen

esiintyy jälleen. Merkillinen kirje.

Toimitus on saanut vastaanottaa julkaisemista varten seuraavan merkillisen kirjeen, josta lukija itse vetäköön johtopäätöksensä:

"A n t e e k s i p y y n t ö.

Pohjanmaalla muistettaneen vielä minun toimintani kansanliikkeen yhteydessä lähes kaksi vuotta sitten, samoinkuin sen surullinen loppukin.

Olen myöhemmin kovasti katunut sitä, että tulin kirjoittaneeksi kansanliikettä ja sen isänmaallisia johtajia parjaavia kirjoituksia muutamiin punikkilehtiin. Sitä, mitä olen tehnyt, en valitettavasti millään saa tekemättömäksi — enkä rohkene toivoa koskaan saavani tekojani anteeksi. Jos ne henkilöt, joille olen aiheuttanut linnassaistumista ja muita ikävyyksiä, antaisivatkin anteeksi — mikä olisi jo tavattoman paljon —, niin omaatuntoani en kuitenkaan voi saada rauhoittumaan.

Nyt vasta huomaan kuinka suureksi siunaukseksi kansanliike on ollut rakkaalle isänmaallemme. Nyt vasta tunnen kuinka inhoittava lohikäärme marxilainen sosialidemokratia, työväen pettäjä ja kansamme haudankaivaja, on. Suomen sosialidemokraattinen puolue on ilettävin puolue koko maailmassa. Eikä Turun Sanomain edistyspuolue ole yhtään parempi. Eikä maalaisliittokaan. Punaisten hännänkannattajia ne ovat kaikki.

Tietystikään en ole toissakeväiseen perin surkeaan ja valitettavaan erehdykseeni yksin syyllinen. T. S:lla on siihen osuutensa. Eihän minun tarvinne sanoa, että kaikilla sosialisteilla on ohjelmalauseenaan "lupaa paljon, mutta anna vähän ja älä anna aina sitä vähääkään". Mitä ovelammilla keinoilla ne houkuttelevat ja viettelevät ihmisiä kiusaukseen. Jos keskusta ja sosialidemokraatit olisivat edes niinkin reiluja kuin kommunistit, niin voisi niitä sietää, mutta ne ovat kommunisteja inhoittavampia. Susi, joka esiintyy sutena, on mukavampi vastustaja kuin susi, joka pukee itsensä lammasten vaatteisiin ja viattomuuden valkeaan vaippaan.

Minä vaivainen syntinen ihminen — tässä seison, enkä muuta voi. Herra minua armahtakoon!

Kuusjoella, marraskuun 15 p:nä 1932.

Urho J. Kivinen."

— **Jenny Lind** oli maailmankuulu suomalainen laulajatar, jota kunnioitettiin Pohjolan Satakielen nimellä. Hänestäkin on — syystäkin — tehty filmi, ja se varmaan on mielenkiintoinen katsoa ja — kuulla, vaikka ääni ei olekaan alkuperäisen Satakielen. Filmi on Seinäjoella Kalevan ohjelmistossa tällä viikolla.

— **Kahvia** on meille taas kannettu Hotelli Seinäjoesta ja kahvila Pirtistä (ent. Tyynelä)). Kiitämme. Suosittelemme.

Diplomaattialalta.

Sitten kevättalven on kotimaisessa diplomaattikunnassa tapahtunut huomattavia voimansiirtoja. Poimimme muistosta muutamia.

Valtiomies Lassi Hiekkala siirtyi tuomaskuonesittelijän virasta Ludviginkadun piippuhyllyattasheaksi. Tapahtumasta seurasi, että Helsingin Sanomistakin tuli poliittinen lehti. Herra Kenonen saa panna hampaat naulaan.

"Suomenmaan" vastaavaksi nimitettiin bulvaanina J. A. Tamminen. Varsinaisena päätoimittajana, tosin kulissien takana, toimi pitkin kevättä "Ilkan" Artturi Leinonen, matkustaen Helsingin ja Vaasan väliä kahdesti viikossa. Kun Karhuvainion Esasta näin tuli makuuvaunumadonna, on "Ilkkaankin" puhaltanut hivenen sitä herrashenkeä, jota vihaamaan "Puukkojunkkarien" kirjoittaja aikoinaan maalaisliiton perusti.

Viipurilaisen "Maakansan" poliittinen suunta on myös muuttunut. Entinen pää "Aatami" eli Jaakko Vainio liittyi Rieti Itkosen pitkäpaperipuolueeseen ja hänen tilalleen astui ent. viulunsoittaja ja Saarijärven Paavon kynäilijä Eero Lappalainen.

"Siltasaaren Virallisen Lehden" päätoimittajaksi astui Anton Huotari-vainajan jälkeen Eino Kilpi. Hän oli aikaisemmin "Turun Sanomissa", mutta rakastui "Sosialistin" konttoristiin Sylvi Kyllikkiin. Avioliiton ehtona oli suunnanmuutos ja niin käänsi Kilpi kilpensä, tullen aluksi "Kansan Lehden" pääksi. Nyt on Sylvikin päässyt pääkaupunkiin. Onnittelemme!

Entinen Aamulehden ja Uuden Suomen toimittaja, kenraali Orjatsalon poika Jarno Pennanen, puhalsi keväällä uuteen hiileen ja perusti kansainvälistä bolshevismia ajavan "taiteellisen" yhdistyksen nimellä "Hiilet". Saamamme tiedon mukaan tulee yhdistys julkaisemaan äänenkannattajaa "Pekuristi". Vielä myöhempi tieto: yhdistys onkin lakkautettu.

Sarja jatkuu tarpeen tullen.

Sentaattori.

Karhun . . .

Jatko 2:lta sivulta.

huoli meitä "lapualaishulinoitsijoita" (kuten sen suunnan lehdet suvaitsevat sanoa) enää ensi vaaleissa vaaliliittoon kanssaan — sikäli mikäli me sinne tulemme astumaankaan.

Kaikesta päättäen kokoomuksen nuoroikeistolainen sivusta, joka nyt yrittää ottaa puhenuijaa kokoomuksessa, mielellään meidän kanssamme vaaleihin kävisi, niinkuin mainitun kokouksen vihjauksistakin jo ilmeni, ja sen kanssa onkin asia toinen. Se edustaa sitä oikeistolaisuutta, joka ymmärtää kansanliikettä ja jota kansanliike myös koettaa ymmärtää, sikäli kuin mitään koiria ei ole haudattuna. Mutta se "oikeistolaisuus", joka esim. Porin, Tampereen ja Viipurin kokoomusmajoista puhaltaikse, ja jonka vanavedessä useimpien pikkukaupunkien kokoomuslehdet puoluesihteerinvirastosta lähetettyjen onttotyylisten kiertoartikkelien avulla edelleenkin ovat purjehtineet, se on meille lapualaisille terra incognita, se on alue, jossa me emme tule mitään puulaakipotkuja suorittamaan. Niiden piirien on parasta jo ajoissa etsiä vaaliliittomahdollisuuksia erkkojen ja niukkasten kanssa, jotka myös lienevät nykyisin jo siksi korkeita herroja, että kelpaavat rahakokoomukselleki — onhan Erkko jo kivunnut ministeriksi ja Niukkasesta kai tulee pian ellei rautatie- niin ainakin postitirehtööri.

Sat sapienti.

Karhunpenikka.

Viljan . . .

Jatko 2:lta sivulta.

vierasta. Sentakia täytyykin meidän tehdä entistä enemmän työtä paljastaaksemme tämän yhteiskuntaruumiin paiseiksi kehittyneitä mätäpesäkkeitä, joita "kansanvallan" ja "laillisuuden" punaisilla hauteilla jälleen pari vuotta on saatu rauhassa kasvattaa — sitä leikkausveistä varten, jota isänmaallisen kirurgin on käytettävä.

1 L. RAVINTOLA KESKUS Seinäjoki, Valtionk. 15 Puhelin 301

Täydelliset anniskeluoikeudet.

ATERIOIKAA viihtyisässä ravintolassamme. **Aamiainen 10—13. Päivällinen 16—19.** Kuukausiruokailijoille alennusliput edullisia. **Annoksia kaiken päivää.** Tunnetusti hyvää kahvia y.m. virvokkeita. **Funkkiskabinetti** kokous- y.m. tilaisuuksiin tilauksesta. Ulkotilaukset toim. huolella ja nopeaan.

OSTETTUANI **Ruokala- ja Kahvilaliike TYYNELÄN** ilmoitan jatkavani sitä nimellä

Ruokala ja Kahvila PIRTTI

II luokan oikeuksilla.

Täydellisen remontin jälkeen, hyvällä kohtelulla ja alennetuilla hinnoilla, toivon saavuttavani arv. yleisön suosion.

Koululaiset! Käyttäkää halpaa ja siistiä ruokalaamme.

Tyyne Eerola

KALEVA Maanantaina ensi-ilta klo 6,15—8. Sallittu lapsille.
Kuuluisa oopperalaulajatar **Grace Moore** elokuvassa
POHJOLAN SATARIELI (JENNY LIND)

OSTAKAA Oikeisto-Työväen ja Talonpoikien puolueen suurarpajaisten **ENNAKKOARPOJA** hinnaltaan Smk. 50:—.

Päävoitot:
1 kpl. Smk. 100,000:—
1 „ „ 50,000:—
1 „ „ 25,000:—
1 „ „ 10,000:—
1 „ „ 5,000:—
Lisäksi 25,015 kpl. Smk. 1,000:sta Smk. 50:— arvoisia voittoja.
Joka arpa voittaa!
Voittoina jaetaan yht. Smk. 950,000:—.
Voitot alle Smk. 500:— jaetaan heti pikavoittoina tilityksen arvasta saavuttua arpajaistoimistoon.
Arpoja saa tilata osotteella:
Oikeisto-Työväen ja Talonpoikien puolueen arpajaistoimisto.
Helsinki, Kaisaniemenk. 7, h. 422.

Malkamäki . . .

Jatko siv. 1.

nan saattamana provosoimaan isänmaallista kansaa "kapinaan" Mäntsälässä. Mitä oli tehtävä? Raamattu varoittaa jyrkin ja vakavin sanoin väärästä profeeetasta. (5 Moos. 13: 8—10).

— Tämä Jumalan korkea ja koruton sana on tosi. Ja sitä ei voi väistää. Meillä on uskon pyhä sota. Isänmaan ja uskon puolesta olemme lähteneet taisteluun kommunismia vastaan ja meidän on oltava valveilla niin kauan, kunnes suunta muuttuu. Ja vaikka meitä joitakin telkien taakse kuljetetaankin, niin älkäämme säikähtykö ja älkäämme pelätkö sillä Herra, meidän Jumalamme, on meidän kanssamme. Enempi tulee kuulla Jumalaa kuin ihmisiä.

— Jumala on meille antanut sotalain. Ja Hän sanoo (5 Moos 20: 1—4):

"Kun menet sotaan vihollisiasi vastaan ja näet hevoset ja vaunut ja kansan, joka on suurempi sinua, niin älä pelkää heitä, sillä Herra, sinun Jumalasi, joka sinut johdatti ulos Egyptin maasta, on sinun kanssasi. Ja kun lähdette taistelun, niin astukoon pappi edes ja puhukoon kansalle, ja sanokoon heille: Kuule, Israel, Te menette tänä päivänä sotaan teidän vihollisianne vastaan, älköön sydämenne pehmetkö, älkäät peljätkö, älkäät vavisko, älkäät hämmästykö heidän edessänsä, sillä Herra, teidän Jumalanne, käy teidän kanssanne sotimaan teidän edestänne vihollisianne vastaan, ja auttaa teitä."

— Näin kuuluu Mooseksen laki, joka on Jumalan antama laki, ja minä puolestani jätän tämän isänmaan suuren asian Hänen haltuunsa, jolle se kuuluu ja jonka tuomiot ovat oikeat ja jonka tuomittavaksi meidän kaikkien täytyy alistua. Sillä ihminen ei ymmärrä niitä kuin Jumalan ovat. Mutta minä uskon, että isänmaanpettäjille on vielä kerran käyvä niinkuin kävi Korakille ja hänen alaisilleen, jotka nousivat kapinaan Moosesta vastaan (4 Moos. 16: 31):

"... ja maa avasi suunsa ja nieli heidät ja heidän huoneensa ja kaikki ne ihmiset, jotka Korakin tykönä olivat, ja kaiken heidän tavaransa."

Voimistelu . . .

Jatko siv. 1.

kä pitkällekin, kun hän vaan ottaa asian vakavasti. Ensimäinen korjattava paikka on saada kävely luonnollisen joustavaksi. Vaasalaisten parhain mies nuorten sarjassa oli Lähdesmäki. Hänessä on värkkiä paljon ja hyvää tahtoakin. Aaltonen, Salli, Kärnä ja Tarvonen, kaikki hyviä voimistelijoita, joten Vasaman maine on turvattu vielä pitkäksi aikaa, elleivät maaseutuseurat ota voimisteluasiaa oikein sydämelleen. Ja höyryä on varaa vaasalaisilla lisätä tarpeen mukaan. Lapuan Hjelt on ehkä kovan painiharjoituksen takia jonkunverran mennyt alaspäin. Kieltämätön tosiasia lienee, ettei painija voi olla mestarivoimistelija, vaan tulee voimistelusta välikappale painijan kehitykselle.

Palkinnot jakautuivat seuraavasti:

Yleinen sarja.

(Pisteet laskettuina rekki-, nojapuut, renkaat ja hypyt yhteen).

1) G. Hakala, Vaasan Vasama, 270,5 p.
2) S. Salmi, (sama) 266,4 p.
3) E. Panu, (sama), 245,4 p.
4) K. Karvonen, Lap. Virk.,241,5.

Rekki: 1) Hakala, 54,5; 2) Salmi 52; 3) Panu, 46,9; 4) Karvonen, 43,3.

Nojapuut: 1) Hakala, 56,5; 2) Karvonen, 51,2; 3) Salmi, 50,4; 4) Panu, 49,6.

Renkaat: 1) Salmi, 56; 2) Hakala, 52,8; 3) Panu, 51,2; 4) Karvonen, 47,6.

Hypyt: 1) Salmi, 106,3; 2) Hakala, 105,9; 3) Karvonen, 100,4; 4) Panu, 97,7 p.

Nuorten sarja.

(Laskettuna yhteen rekki, nojapuut, renkaat ja arkku).

1) E. Lemponen, Seinäjoen Urheilijat, 200; 2) T. Lähdesmäki, Vasama, 192,8; 3) P. Aaltonen, Vasama, 185,4; 4) A. Salli, Vasama, 179,00; 5) T. Kärnä, Vasama, 174,1; 6) O. Tarvonen, Vasama, 172; 7) E. Hjelt, Lap. Virkiä, 170,8.

Suuri juhla Hellanmaahan

Joulukuun 11 p:nä, sunnuntaina, klo 2 päivällä alkaa Lapuan Hellanmaankylässä sikäläisen Kansallisseuran toimesta suuri isänmaallinen juhla, joka pidetään kansakoululla. Tilaisuuteen ovat puhujiksi lupautuneet maanv. Vihtori Kosola, pankinjoht. Iivari Koivisto, lehtori Reino Ala-Kulju ja kansanoipstonjohtaja Jaakko Lammi. Nämä nimet takaavat, että tilaisuus tulee olemaan ainutlaatuinen. Kun juhlapaikka on kolmen neljän pitäjän risteyksessä, on varmaa, että juhlaan saapuu väkeä vähin joka suunnalta. Lähemmin tuonnempana.

— **Se on vanhentunut,** sanoi jupisteri, kun patruunatehtaalaisen kaulasta Lapuan Liikkeen kravatin repäisi.

— **Ei tällä kertaa,** sanoi Ukko Kruunu, kun kenraali sotilasvirkapuvun kantamisoikeutta pyysi.

Irti karilta

Saksalainen höyrylaiva Orlanda, joka lauantai-iltana kovassa myrskyssä ajoi karille Rönskärin edustalla n.k. Toffelstenille, pääsi eilen klo 11 irti karilta myrskyn asetuttua. Laiva oli saanut peräsinvian eikä voinut omin voimin jatkaa matkaansa. Pelastuslaivat ryhtyivät eilen iltapäivällä hinaamaan laivaa Vaskiluotoon.

Toivo Pekkanen on koonnut voimansa merkitsevän ihmiskohtalon kuvaamiseen romaanin puitteissa. "Tehtaan varjossa" kertoo työläisnuorukaisen kehityshistorian. Nykyhetken ristiriitaisissa oloissa, ankaran työn ja elämäntaistelun uhalla päähenkilö kehittää itsensä eheäksi luonteeksi, jota aateloi omalaatuinen tunteen ja älyn puhtaus. Kuvauksen rehellisyys ja korkea henkinen taso jättää lukijaan syvän vaikutuksen. — 271 sivua, 30:—, sid. 40:—.

LAKEUDEN SANA
Seinäjoki

Ilmoittaudun täten LAKEUDEN SANAN asiamieheksi. Pyydän heti lehtenne tilauslistoja ja asiamiesohjeita.

.....
Nimi ja ammatti.

.....
Täydellinen postiosoite.

ILMOITUS
Lakeuden Sanassa
luetaan tarkkaan.
SEN TEHO
on varmasti hyvä, sillä levikkialue on laaja ja iukijakunta ostokykyistä.

Reini — Mäki 2-1

TAMPEREELLA 58 PAINIJAA. ILMAJOEN HEIKKINEN HÄVISI PORIN MÄKISELLE 3—0 JA HV:N TUKIAISELLE SAMOIN.

TKV:n kansalliset painikilpailut, joista ei puuttunut kovia miehiä, paitsi että E.-P:lta oli pieni edustus, onnistuivat kaikin puolin mainiosti. Yleisöä oli paljon ja ottelut komeita. Emme myöhäisen ajan vuoksi voi selostaa kilpailuja lähemmin, mutta Ilmajoen Heikkisen ottelutili on seuraava: H—Vasama, TVM, 6,55; H—Järvenpää, TVS, 1,30; H—Ojala, TVS, 9,56. Porin Mäkinen voitti H:n 3—0 ja Tukiainen tasaisen ottelun 3—0.

Palkintojärjestys:

Sarja 56 kg.
V. Mäkinen, PT, 2 p.
A. Tukiainen, HV, 2 p.
J. Heikkinen, IK, 6 p.

Sarja 61 kg.
H. Stenberg, MU, 3 p.
L. Koivunen, TKV, 5 p.
T. Malin, HV, 7 p.

Sarja 66 kg.
A. Reini, HKV, 1 p.
A. Mäki,, TKV, 4 p.
V. Niemi, HKV, 7 p.

Reini sai Mäestä niukan työvoiton 2—1.

Seinäjoen Leppänen pomahti hävittyään Niemelle 5,25 ja lauantaina Lehtoselle 8,11.

Sarja 72 kg.
Hasu, VUV, 2 p.
V. Kokko, VV, 4 p.
S. Lundgren, TVM, 7 p.

Sarja 79 kg.
M. Skön, TKV, 2 p.
V. Männistö, TKV, 3 p.
M. Lahti, KV, 4 p.
Lahti hävisi Skönille 2—1.

Raskas sarja.
V. Korhonen, KH, 1 p.
K. Järvinen, TKV, 4 p.
K. Kallio, TVS.

Karjala-kerhot

Koulunuorison keskuudessa elää paikkapaikoin vireänä isänmaallinen mieli. Sitä todistaa Karjalakerhojen toiminta oppikouluissa. Seinäjoella on jo jonkun aikaa tällainen kerho toiminut innokkaasti ja nyt sillä on ohjelmassa hyökkäysmatkat naapurikuntiin. Lauantaina oli kerho järjestänyt onnistuneen juhlan Ilmajoen Kunnallistalolle. Tilaisuudessa lehtori Aulis Alanen piti esitelmän Suomen heimon kohtaloista ja rotumme kansojen tilasta nykyhetkellä. Lehtori Reino Ala-Kulju piti puheen, jossa hän selvitteli Akateemisen Karjala-Seuran ohjelmaa, päämääriä ja toimintatapoja, huomauttaen, miten kansamme laajat kerrokset on vuoden 1930 jälkeen temmannut mukaansa juuri ne aatteet, joiden lippua mainitun seuran suppeammassa johtopiirissä on pidetty aina korkealla. Tilaisuudessa oli vielä monipuolista musiikkiy.m. ohjelmaa sekä lopuksi näytelmä "Talonpoikaishäät". Yleisöä vaan ei ollut tarpeeksi. Herätystä tarvitaan todellakin, sillä ajat velvoittavat.

Tapiseerasi

ruumiinsa valuutalla.

Wien, 20. 11. STT. Itävallan tullipoliisi on Gemunden asemalla Itävallan ja Tshekkoslovakian rajalla pidättänyt erään naisen epäiltynä valuuttasalakuljetuksesta. Ruumiintarkastuksessa havaittiin, että hänen ruumiinsa ympäri oli käärityn valuuttoja yli 200 shillingin arvosta. Nainen on todettu Puolan täkäläisen lähetystön sanomalehtiattashean puolisoksi.

Isänmaallisia Seuroja

perustamaan jokaiseen kuntaan

Yhteisvoimin olisi estettävä kansallinen hajaannus, joka on jo mennyt vasemmalla ja osaksi oikeallakin niin pitkälle, ettei oma isänmaa merkitse mitään. Moni on myynyt itsensä kansainväliselle viholliselle tietäen tahi tietämättään ja on valmis luovuttamaan yhtäläisen samalle liigalle meidän maassammekin.

Jokaisen oikein ajattelevan kansalaisen tulee nousta tätä tuholaisuutta vastaan. Pois keskinäiset pikkukinat silloin, kun olemme vaarassa luisua vieraan mahdin alle, mahdin, joka osaa käyttää hyväkseen kaikkia meidän heikkouksiamme työntäen repivän kiilan jokaiseen arkaan paikkaan. Yksi tällainen on meidän onneton kielikysymyksemme. Pieni prosentti kansastamme, luottaen vanhoihin traditioihinsa, koettaa pakottaa maamme hallinnon mielensä mukaiseksi, mikä ei kuitenkaan kansanvaltaisessa maassa voi onnistua. Niin alentuvat nämä mukaa vääryyttä kärsineet yhteistoimintaan maamme perivihollisen kanssa, mikä ei ole Suomelle kunniaksi ja kaikkein vähimmän eduksi ruotsalaisille itselleen. Toivoa sopii, että vastedes ruotsinkieliset äänestäjät löytävät itselleen sellaiset edustajat, jotka kääntäen selkänsä punaisille sekä kansainvälisille juutalaisille toimivat tämän maan ja kansan kokonaisuuden hyväksi ilman kiihkoilua. Jos ruotsinkielinen kansanosamme lähtee vieläkin seuraamaan niitä kellokkaitaan, jotka punaista vaatetta heiluttaen ja sen taakse piiloutuen härnäävät valkoista väestöämme, tulevat he pusketuiksi seinää vastaan, ennemmin tahi myöhemmin. Kuinka kalliiksi tämä tulee, emme tahdo arvioida, vaan jätämme sen äänestäjien laskettavaksi.

Ne kansalaiset, jotka ovat liittyneet kannattamaan marxilaisuutta sen utopioitten tähden, ovat vielä pelastettavissa, kun he saavat tietää määränpään, mihin sen avulla pyritään. Toisin on asia niitten johtajien kanssa, jotka tietoisesti ovat mukana sivistysmaailmaa tuhoamassa juutalaisten laskuun. On parempi paljastaa luopiot kuin menettää koko kansa. Paljastettuina näillä luopioilla ei enää ole mitään mahdollisuutta johtaa joukkoja siihen kuiluun, mikä tälläkin on neuvostolan malliin valmisteilla. Meidän on lähestyttävä toinen toistamme ja tehtävä selväksi petetyille pettäjien tarkoitus. Meidän on luotava uutta uskoa tähän alakuloisuuteen, johon kaikenkarvaiset "internaalit" ovat kansamme saaneet. Kun me olemme tehneet nämä asiat selviksi keskenämme, niin silloin me kykenemme selvittämään tämän asian myöskin naapurimaille. Suomi on monessa suhteessa edelläkävijämaa. Olkoon tämä sellainen alote, jota sosialistien, kommunistien ja vapaamuurarien isät pelkäävät ja joka löytyy juutalaisten salaisissa pöytäkirjoissa N:o 5 vuodelta 1897 ja kuuluu näin:

"Ei mikään ole sen vaarallisempaa kuin mieskohtainen alote. Jos se on nerokas, voi se saada enemmän aikaan kuin miljoona ihmistä, joitten keskuuteen olemme kylväneet eripuraisuutta niin, että jokatapauksessa jossa tarvitaan alotteen tekoa, seisovat kansat epäröiden, mieli toivottomasti masennuksissa. Ponnistukset, joihin meidät pakoittaa massojen liiallinen toimintavapaus (vaikka se toisaalta on meille tarpeen) heikontavat voimiamme. Tämän johdosta saamme kärsiä pahoja kolauksia, pettymyksiä ja vastoinkäymisiä".

Meidän on lyötävä tämä kavala kansainvälinen vihollinen sen omilla aseilla. Meidän on saatettava heidän luihut pöytäkirjansa jokaisen kansalaisen tietoon. Silloin ei kukaan enää halua olla sosialisti eikä kommunisti, vaan saavat juutalaisjohtajat käyttää apunaan yksinomaan omia kansalaisiaan, jos nekään enää siihen komentoon alistuvat. Silloin pääsevät kansakunnat rakentavaan työhön, eikä juutalaisilla enää ole tällaista mahdollisuutta, kuten he pöytäkirjassa 3 samalta vuodelta tunnustavat, joka on varustettu otsikolla:

Yleinen kiristystila.

Yllämainittu vihamielisyys yltyy taloudellisen kiristystilan tähden, joka tulee estämään kaiken teollisen ja kaupallisen toiminnan y.m. Kun me kaikilla käytettävissä olevilla keinoilla ja kullan voimalla (joka on kokonaan meidän hallussamme) olemme saaneet aikaan yleisen taloudellisen pulan, syöksemme kaduille suunnattomat joukot työläisiä, yhteen aikaan kaikissa maissa. Nämä eläimelliset joukot tulevat mielihyvällä vuodattamaan kansansa parhaimpien verta ja ryöstävät heidän omaisuutensa. Meikäläisiin nämä laumat eivät tule koskemaan, koska me tiedämme hyökkäyksen hetken ja ryhdymme omiamme suojelemaan, mikä on mahdollista meille uskollisten, hyökkääjien riveissä olevien päälliköitten avulla".

Näin on käynyt Venäjällä. Emme toivo sellaista tänne, mutta se tulee osaksemme, ellemme ryhdy ajoissa pontevasti valistamaan harhaanjohdettuja.

Talonpojat, työmiehet, virkamiehet ja työnantajat eivät ole millään tavalla toinen toistensa vihollisia. Jokainen on tarpeellinen ratas yhteiskunnan koneistossa. Keskinäinen apu tulee paljon tehokkaammaksi silloin, kun osaamme välttää muukalaisen vain tuhoamistarkoituksessa lietsoman vihan.

Tässä on Isänmaallisten Seurojen työmaa. Tähän työhön kykenevät kaikki kansalaiset, säätyyn ja arvoon katsomatta.

TAAVI VANHANEN.

Asianajotoimistoja:

VARATUOMARI
Ilmari Talvitie
SEINÄJOKI, Kauppak. 9. Puh. 278.

VARATUOMARI
LAURI JOUPPI
Seinäjoella, Pohjoispankin talossa.
Puhelin.

VARATUOMARI
Ville Rahkosen
Asianajotoimisto
Seinäjoella.

ARTTURI KÄSTÄMÄN
Asianajotoimisto
Seinäjoki, Kalevank. 6. Puh. 133.

Lääkäreitä Seinäjoella

G. M. v. Essen Ylilääkärin asunto lääninsairaala.
8—10 ja 3—4 (ei lauant. iltap.)

KANTELE E.-P. Maanv.-seuran talo.
Sisätauteja ja röntgentutkimuksia
Puhelin 294.
Klo 9—10. 14,30—16. (Ei lauant.)

Sandelin T:ri Huhtalan talo. Puh. 318
8—9 ja ½3—4

Poijärvi Vast. otto Lääninsairaalassa ent. Kalevan talossa klo 9—10 ja ½5—½6.
Puh. Lääninsairaalassa 904.

Työtä haluaa

Vap. sod. v. 1918 isänsä kaatumisen tähden opintonsa lopettamaan pakoitettu 28 v. tosi-isänmaallinen NUORIMIES haluaa tointa tai työtä mitä tahansa. Palv. 4 v. sekatav. liikkeessä myyjänä sekä armeijassa varastonhoitajana. Hyvät tod. ja suos. Arv. vast. ensi tilassa Lakeuden Sanan kontt. nimim.: **"Pulaan joutunut, raitis ja luotettava kersantti".**

LAKEUDEN SANA

Päätoimittaja: **Vilho Viita.**

Lehti ilmestyy joka maanantaiaamu.

Toimitus jo konttori Seinäjoella Koulukadun 3:ssa Seinäjoen kirjapainon yläkerrassa, puh. 85. Avoinna arkipäivisin klo 10—16, sunnuntaisin klo 16—24.

Tilaushinnat:

V. 1932:

Kuukaudelta 4 mk., marraskuun alusta vuoden loppuun 5 mk.

V. 1933:

Koko vuosi 30 mk., puoli vuosi 20 mk., neljännesvuosi 10 mk., kuukausi 4 mk.

Tästä alkaen ensi vuoden loppuun 30 mk.

Tilauksia vastaanottavat maan kaikki postikonttorit ja rautatiekirjakauppa Oy:n myymälät, asiamiehet sekä lehden konttori.

Ilmoitushinnat:

Tekstin jälkeen 1 mk., ennen tekstiä ja tekstissä 1:20 mk. palstamillimetriltä. — Jatkuvista ilmoituksista alennus.

Seinäjoki 1932,
Seinäjoen Kirjapaino.